Neapolis University

HEPHAESTUS Repository **http://hephaestus.nup.ac.cy**

Archive Cypriot Newspaper Materials Kypriakos Fylax

1907-02-17

þÿ š Å À Á ¹ ± º Ì Â ¦ Í » ± ¾ - ± Á . 4 6

Library of Neapolis University Pafos

http://hdl.handle.net/11728/9062

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΕΤΟΣ Α' ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ (ΚΥΠΡΟΥ) 17 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1907 ΑΡΙΘ. 46

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΦΥΛΑΞ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Αἱ ἐπιστολαὶ τῇ Διευθύνσει. | ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἀγορὰ Κύκκου ἀριθ. 34. | Τιμὴ ἑκάστου φύλλου γρ. 2 | Ὑπεύθυνος Ἰδιοκτήτης ΕΦΡΑΙΜ Κ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

ΑΣΤΟΧΟΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΜΩΑΜΕΘΑΝΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Μετὰ πολλῆς ἀδημονίας καὶ λύπης ἐλέγχομεν καὶ ἀποκαλοῦμεν ἄστοχον ὅλως τὴν πολιτείαν τῶν νέων Μωαμεθανῶν βουλευτῶν, οἵτινες ἀπὸ τῶν πρώτων βημάτων αὐτῶν ἐσμὲν βέβαιοι ὅτι διαψευδουσι τὰς προσδοκίας τῶν ἐκλογέων των καὶ ἀντιστρατεύονται πρός τε τὴν γνώμην καὶ τὰ ἀληθῆ συμφέροντα τοῦ τε Μωαμεθανικοῦ καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ τῆς νήσου.

Πλὴν εὐαρίθμου τινὸς μοίρας ἐκ τοῦ σύγκλυδος καὶ ἀμαθοῦς ὄχλου τῶν πόλεων, ἅπας ὁ λοιπὸς μωαμεθανικὸς πληθυσμὸς ἐν Κυπρῳ ἐπεκρότησε πάντοτε καὶ ἐπήνεσε τὴν ἀξιοπρεπῆ πολιτείαν τῶν Ἑλλήνων βουλευτῶν, τρανὴ δὲ τούτων ἀπόδειξις εἶνε ὅτι ἅπας ὁ μωαμεθανικὸς πληθυσμὸς τῆς νήσου ἐξαιρέτως τιμᾷ τὸν Πανιερ. Μητροπολίτην Κιτίου ὅστις ἀπὸ ἐτῶν ἀγωνίζεται ἐρρωμένως ἔν τε τῷ Νομοθετικῷ καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ ἄνευ φυλετικῆς καὶ θρησκευτικῆς διακρίσεως.

Οἱ μωαμεθανοὶ κάτοικοι τῆς νήσου γνωρίζουσι καὶ ἀνομολογοῦσιν ὅτι πᾶσαι αἱ φορολογικαὶ καὶ οἰκονομικαὶ καὶ ἄλλαι διοικητικαὶ ἀνακουφίσεις καὶ βελτιώσεις ὀφείλονται προπάντων εἰς τὴν ἀξιοπρεπῆ καὶ ἐλεγκτικὴν πολιτείαν τῶν Ἑλλήνων βουλευτῶν, ὧν τὴν κοινωφελῆ ὡραῖαν δρᾶσιν μεγάλως ἐνίσχυσεν ἡ σύμπραξις τῶν μωαμεθανῶν βουλευτῶν κατὰ τὴν λήξασαν Νομοθετ. περίοδον, τῆς συμπράξεως δὲ ταύτης ἄριστοι ἐγένοντο καρποὶ αἱ τελευταῖαι πως σημαντικαὶ παραχωρήσεις τῆς Κυβερνήσεως μετὰ τῆς εὐμενοῦς διαθέσεως ἵνα θεραπευθῶσιν, εἰ δυνατὸν, πάντα τὰ δίκαια αἰτήματα τοῦ τόπου.

Τὴν εὐοίωνον ταύτην τροπὴν ἐπιτευχθεῖσαν διὰ πολλῶν καὶ μεγάλων ἀγώνων, ἀπειλοῦσι ν' ἀνακόψωσιν οἱ νέοι μωαμεθανοὶ βουλευταὶ διὰ πολιτείας ἀστόχου καὶ ἀναξίας τοῦ μουσουλμανικοῦ χαρακτῆρος, ὃν πάντες οἱ ἐν Ἀνατολῇ βιοῦντες γινώσκομεν ἀνδρικὸν καὶ μεγαλόφρονα.

Εὐάρεστον ἔκπληξιν ἐνεποίησεν ἄλλοτε ὁ πρῴην Μωαμεθανὸς βουλευτὴς Λευκωσίας—Κυρηνείας καὶ ἤδη Καδῆς χ' Χαφοὺζ Ζιαῆ ἐφ. ἀντικρούων μὲν τὰς πατριωτικὰς ἐκδηλώσεις τῶν Ἑλλήνων συναδέλφων του μετ' εὐγενείας καὶ εὐπρεπείας ἀλλὰ συμπράττων μετ' αὐτῶν καὶ μετὰ τῶν ὁμοθρήσκων συναδέλφων του ἐν τῷ ζητήματι τῆς ἐθνικῆς παιδείας καὶ εἰς ἅπαντα τὸν αὐστηρὸν ἔλεγχον τῶν κυβερνητικῶν καταπιέσεων.

Ἅπαντες οἱ εὖ φρονοῦντες Μωαμεθανοὶ συνεφώνησαν ἐν τῷ ζητήματι τοῦ φόρου τῆς ὑποτελείας διότι κάλλιστα ἐγίνωσκον ὅτι οὐδεμίαν οὗτος ἔχει σχέσιν πρὸς τὰ ἐπικυριαρχικὰ δικαιώματα τοῦ Σουλτάνου, καὶ οὐδεμίαν θὰ ὑποστῇ ζημίαν ἡ Τουρκία, καταργουμένου τοῦ φόρου τούτου, διότι δυνάμει τῆς Συμβάσεως τῆς 1 Ἰουνίου τοῦ 1878 ὑποχρεοῦται πάντοτε ἡ Ἀγγλία νὰ καταβάλλῃ ἐτησίως τὸ συμπεφωνημένον ποσὸν διὰ μεταγενεστέρας συμφωνίας μετὰ τῆς Ὑ. Πύλης.

Οἱ νέοι Μωαμεθανοὶ βουλευταὶ τάσσονται ὑπὲρ τοῦ ἐπαράτου φόρου ἀναμασσῶντες τετριμμένον καὶ ἀβάσιμον ἐπιχείρημα ὅτι μετὰ τοῦ φόρου τούτου μειοῦται καὶ ἡ τοῦ Σουλτάνου ἐπικυριαρχία ἐπὶ τῆς Κύπρου, δι' οὐδενὸς δημοσίου καὶ ἐπισήμου ἐγγράφου καὶ δι' οὐδενὸς ὀρθοῦ καὶ ὑγιοῦς συλλογισμοῦ δικαιολογοῦντες τὴν ἐπιζήμιον ταύτην πολιτείαν των εἰς τὴν χώραν.

Ἀγνοοῦντες ὡς φαίνεται, αὐτὴν τὴν σύμβασιν τῆς ἐκχωρήσεως τῆς Κύπρου καὶ ἐν ἀγνοίᾳ των ἴσως γινόμενοι θύματα ἀπατηλῶν καὶ ὑστεροβούλων εἰσηγήσεων οὐ μόνον περιέρχονται εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς Ἕλληνας συναδέλφους αὐτῶν ζημιοῦσαν προπάντων τὸν μωαμεθανικὸν πληθυσμὸν, ἀλλὰ προβαίνουσι καὶ μέχρι ἀνοήτων ἀπειλῶν καθ' ἅπαντος τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Κύπρου διὰ γλώσσης ἀναρμόστου εἰς ἄνδρας ἀξιοῦντας ὅτι ἀνήκουσιν εἰς φυλὴν γενναίαν καὶ μεγαλόψυχον.

Οἱ νέοι Μωαμεθανοὶ βουλευταὶ δὲν θέλουσι μόνον νὰ ἐξαντλήσωσι τοὺς συμπολίτας καὶ ἐκλογεῖς των ὑπὸ τὸ βαρύτατον ἄχθος τοῦ φόρου, ἄνευ πατριωτικοῦ ἀνταλλάγματος, ἀλλ' ἀποκρούουσι καὶ αὐτὴν τὴν οἰκονομικὴν καὶ πολιτικὴν χειραφέτησιν τῆς Κύπρου.

Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἦτο ἡ ἐπισφράγισις τῆς ἀστόχου πολιτείας τῶν μωαμεθ. ἀντιπροσώπων. Δικαίαν θὰ ἐπροξένησαν ἔκπληξιν οἱ μωαμεθανοὶ οὗτοι εἰς τοὺς κυβερνητικοὺς κύκλους, παρὰ τοῖς ὁποίοις θὰ ἐνισχύη βεβαίως ἡ ἐπικρατοῦσα γνώμη περὶ τῆς ὑστερήσεως τοῦ μωαμεθανικοῦ πληθυσμοῦ περὶ τὴν πολιτικὴν ἀγωγήν. Ἡ γνώμη αὕτη μέχρι τινὸς δὲν εἶνε ἀβάσιμος, ἀλλὰ δυνάμεθα νὰ διαβεβαιώσωμεν τοὺς κρατοῦντας ὅτι ὁ μωαμεθανικὸς λαὸς, παρὰ τὴν κρατοῦσαν παρ' αὐτῷ ἀμάθειαν, κέκτηται ἐμφύτους πολιτικὰς ἀρετὰς αἵτινες καθιστᾶσιν αὐτὸν ἱκανὸν νὰ ἐννοῇ ταγαθὰ τῆς οἰκονομικῆς καὶ πολιτικῆς χειραφετήσεως, ὃν θέλουσι νὰ ἐννοήσωσιν αὐτὰ μόνον οἱ νέοι μωαμεθανοὶ βουλευταὶ, ἀλλοιαν ὅλως ἔχοντες ἀντίληψιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν ὡς ἀντιπροσώπων τοῦ μωαμεθανικοῦ πληθυσμοῦ καὶ οὐδόλως ἀντιπροσωπεύοντες τὸ φρόνημα καὶ τὴν γνώμην αὐτοῦ.

Μάτην θ' ἀνεζητοῦμεν ν' ἀνεύρωμεν τὴν χαλαρὰν καὶ ἀνελεύθερον πολιτείαν τῶν νέων Μωαμεθανῶν βουλευτῶν ἐν τῷ ἐθνικῷ αὐτῶν χαρακτῆρι, διότι τοῦτον γινώσκομεν καὶ ὁμολογοῦμεν ἀξιοπρεπῆ πάντοτε καὶ μεγαλόφρονα, καὶ διὰ τοῦτο ἀναγκαζόμεθα ν' ἀποδώσωμεν αὐτὸν εἰς παρανόησιν οὐδεμίαν ἔχουσαν σχέσιν πρὸς τὰληθῆ συμφέροντα τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ καὶ πρὸς τὰ ἐθνικὰ φρονήματα τοῦ Μωαμεθανικοῦ πληθυσμοῦ.

Ἡ Τουρκικὴ ἱστορία πληροφορεῖ ἡμᾶς ὅτι παρὰ τὸν ἐμπνέοντα αὐτοὺς θρησκευτικὸν φανατισμὸν, ἐπεκράτησε τοῦ ἤθους τῶν μουσουλμάνων μεγαλοψυχία καὶ γενναιοφροσύνη, καὶ ὁσάκις ἐν εἰρήνῃ ἢ ἐν πολέμῳ ἐξετράπησαν εἰς ὠμότητας καὶ εἰς βαρβάρους πράξεις, τὴν ὤθησιν καὶ τὸ κακὸν παράδειγμα ἔλαβον πάντοτε ἄνωθεν. Πειθαρχικώτατοι ὡς στρατιῶται καὶ εὐάγωγοι ὡς πολῖται οἱ μωαμεθανοὶ ἠδύναντο νὰ συγκροτήσωσι πολιτείαν ἀρίστην καὶ νὰ διατηρήσωσιν ἐν ἀκμῇ ἀδιαπτώτῳ τὴν Ὀσμανικὴν αὐτοκρατορίαν, ἐὰν ἡ πολιτικὴ καὶ προσωπικὴ ἐξαχρείωσις τῶν πολιτικῶν ἀρχόντων παρ' αὐτοῖς δὲν ὑπέθαλπε καὶ διηώνιζε τὴν ἀφόρητον κακοδιοίκησιν ἐξίσου ἐπαχθῆ καὶ ἐπιβλαβῆ εἰς τε τοὺς μουσουλμάνους καὶ τοὺς ἄλλους ὑπηκόους τῆς Ὀσμανικῆς Αὐτοκρατορίας.

Ὅστις περιηγήθη καὶ παρηκολούθησεν ἐν Τουρκίᾳ τὴν διοίκησιν θὰ διέκρινε πάντως, ὅτι ἡ τύχη τῶν μουσουλμάνων ἀπέναντι ταύτης οὐ μόνον δὲν εἶνε καλλιτέρα τῆς τῶν συνοίκων χριστιανῶν, ἀλλ' ἀποβαίνει πολλάκις χείρων καὶ βαρυτέρα εἰς αὐτούς. Ἐντούτοις οἱ μουσουλμᾶνοι οὔτε φθονοῦσιν οὔτε μοχθηριάζουσι κατὰ τῶν ἀλλοφύλων συνοίκων λαῶν μεθ' ὧν διάγουσιν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὧν οὐδόλως ἐπιβουλεύουσι τὸν ἐθνισμὸν καὶ τὴν θρησκείαν.

Τοιαῦται φυλετικαὶ καὶ πολιτικαὶ ἀρεταὶ θὰ ἦσαν ἑδραῖαι καὶ ἀκλόνητα στηρίγματα τῆς Ὀσμανικῆς Αὐτοκρατορίας, ἄν, μὴ κατέτρωγε καὶ κατέτριβεναὐτὴν ὁ σάραξ τῆς πολιτικῆς ἐξαχρειώσεως—οὐχὶ παρὰ τῷ μουσουλμανικῷ λαῷ ὅστις ἐμμένει πιστὸς εἰς τὰ πατροπαράδοτα—ἀλλὰ παρὰ τοῖς ἄρχουσιν αὐτοῦ καὶ τοῖς περὶ αὐτούς.

Εἰς τὴν φαγέδαιναν ταύτην ἦλθεν ἐπίκουρος ὁ ψευδογραμματισμὸς, ὅστις τὰς νεωτέρας μουσουλμανικὰς γενεὰς ἀπεμάκρυνε μὲν τῶν γνησίων θρησκευτικῶν παραδόσεων, ἀνέδειξε τούτους θηρευτὰς καὶ ἐπαίτας κυβερνητικῶν θέσεων καὶ μισθῶν καὶ διαπνέονται ὑπὸ ταπεινοῦ καὶ ἐμπαθοῦς μίσους κατὰ πάντων τῶν ἀλλοθρήσκων ὑπηκόων τῆς Ὀσμανικῆς Αὐτοκρατορίας οὓς θεωροῦσιν οὐχὶ ὡς συντελεστὰς καὶ εἰρηνικοὺς στρατιώτας τῆς διατηρήσεως τοῦ Ὀσμανικοῦ Κράτους ἀλλ' ὡς ξένους ἐπιδρομεῖς καὶ ἐχθροὺς αὐτῆς, πρεσβεύουσι δὲ τὰς πρὸ τεσσαρακονταετίας διακηρυχθείσας ἀρχὰς τούρκου ἱστοριογράφου περὶ καταπιέσεως καὶ συγχωνεύσεως τῶν χριστιανῶν ἐν Τουρκίᾳ ἐν τῷ Ὀσμανικῷ ὄγκῳ.

Αὐτὸς ὁ προφήτης Μωάμεθ καὶ οἱ Ἄραβες ἰδίᾳ Χαλίφαι καὶ πολλοὶ Τοῦρκοι Σουλτᾶνοι καὶ Μουφτῆδες ἐμβριθεῖς ὀρθοτομοῦντες τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Κορανίου καθώρισαν κατὰ τρόπον πολιτικώτατον καὶ σωτηριώδη διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ Ὀσμανικοῦ Κράτους τὰς σχέσεις τῶν χριστιανῶν ὑπηκόων πρὸς τὴν ἰσλαμικὴν πολιτείαν καὶ ἐπεδίωξαν καὶ ἐπέτυχον μέχρι τινὸς τὴν ἄνευ προστριβῶν καὶ συγκρούσεων καὶ στάσεων συμβίωσιν χριστιανῶν καὶ μωαμεθανῶν ὑπὸ τοὺς Χαλίφας.

Ἔπραξαν οἱ ἱδρυταὶ καὶ οἱ ἄλλοι ὑπέροχοι ἄνδρες τῆς ἰσλαμικῆς πολιτείας ὅ,τι πράττουσι σήμερον τὰ Κράτη ἐκεῖνα ἅτινα περιλαμβάνουσιν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν διάφορα φῦλα καὶ ἔθνη, ἡ Ἀγγλία, ἡ Αὐστρία, ἡ Ρωσία κ. ἄ. ἐπιτρέποντα εἰς αὐτὰ πολιτικὰς, θρησκευτικὰς καὶ κοινοτικὰς ἐλευθερίας πρὸς ἀσφάλειαν καὶ εἰρηνικὴν λειτουργίαν τῆς Αὐτοκρατορίας αὐτῶν.

Ἀλλ' οἱ νέοι ἐν Κύπρῳ μωαμεθανοὶ βουλευταὶ μὴ μελετήσαντες ἢ ἐν ἐλαττωματικοῖς συγγράμμασιν ἀναγνόντες τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἰσλὰμ, αὐτόδιδακτοι Κορανίου ἀγνοοῦντες, ὡς μὴ γινώσκοντες τὴν ἀραβικὴν, ἐν ᾗ ἐπιτρέπεται ἡ ἀνάγνωσίς του, ἐζήλωσαν τὴν πρὸς τοὺς χριστιανοὺς πολιτείαν μισαλλοδόξων πολιτικῶν ἀνδρῶν ἐν τῇ τουρκικῇ ἱστορίᾳ ἥτις ἀπέδη πάντοτε ἐπιβλαβὴς εἰς τὴν Τουρκίαν ἢ ἀποβῇ δὲ καὶ ἐν Κύπρῳ κατὰ τοῦ μωαμεθανικοῦ ἐν αὐτῇ πληθυσμοῦ, ἀναξίουσα παλαιὰς πληγὰς καὶ ἀναρριπίζουσα παλαιὰ πάθη καὶ μίση ἃς εἶχεν ἐπουλώσει ὁ χρόνος καὶ ἅτινα εἶχε καταστείλει ἡ σύνεσις καὶ μετριοπάθεια τῶν προκατόχων αὐτῶν, ὡς καὶ ἡ ἔμφυτος μεγαλοφροσύνη καὶ τῶν ἠθῶν ἡ ἡμερότης παρὰ τῷ ἑλληνικῷ καὶ τῷ μουσουλμανικῷ πληθυσμῷ τῆς νήσου.

Ἡ ἄδικος καὶ ἀπερίσκεπτος ἀπειλὴ τοῦ βουλευτοῦ Λεμησοῦ-Πάφου Μεχμὲτ Ζιαῆ ἐφ ὅτι αὐτὸς μετὰ τῶν μωαμεθανῶν τῆς νήσου θὰ ἐξηνάγκαζε τοὺς Ἕλληνας κατοίκους αὐτῆς, ἀρνουμένους νὰ καταβάλλωσι τοὺς φόρους, προδίδει οὐ μόνον σφοδρὸν θρησκευτικὸν καὶ φυλετικὸν μῖσος καὶ φανατισμὸν ἀλλὰ καὶ παντελῆ ἄγνοιαν τοῦ φρονήματος καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν ἐκλογέων του καὶ πάντων τῶν ὁμοθρήσκων του. Ἐσμὲν βέβαιοι, ὅτι, εἴποτε παρίστατο τοιαύτη περίπτωσις, οὐδεὶς Κύπριος μουσουλμᾶνος τίμιος καὶ χρηστὸς, ἔχων τινὰ ἰδιοκτησίαν ἢ ἔντιμόν τι βιοποριστικὸν ἐπιτήδευμα θὰ διενοεῖτο ὅ,τι διενοήθη καὶ ἠπείλησεν εἰς Μωαμεθανὸς ἀξιῶν νὰ διδάσκῃ τοὺς ὀθωμανόποιδας τὴν ὀσμανικὴν καὶ τὴν παγκόσμιον ἱστορίαν ν' ἀντιπροσωπεύῃ δὲ τὸν μωαμεθανικὸν ἐν Κύπρῳ πληθυσμὸν παρὰ τῇ ξένῃ Κυβερνήσει. Δὲν εἴμεθα βεβαίως ἡμεῖς οἱ ἁρμόδιοι συνήγοροι τῶν μουσουλμανικῶν συμφερόντων, ἀλλ' ἐπειδὴ μετὰ τούτων προσβάλλονται καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ, ὀφείλομεν νὰ προκαλέσωμεν ἀμφοτέρων τῶν στοιχείων ἐν τῇ νήσῳ τὴν προσοχὴν ἐπὶ τὴν πολιτείαν τῶν μωαμεθανῶν βουλευτῶν, ἥτις ἂν συνεχισθῇ θὰ ὑπομείνωσι μὲν ἀμφότερα ταῦτα, θὰ συντριβῇ ὅμως τὸ Μωαμεθανικόν.

Η ΟΙΚΟΔΟΜΗ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ

ΚΑΤΑ ΡΥΘΜΟΝ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ

Ἐξ ὅσων μέχρι τοῦδε ἀνεκοινώθησαν πρὸς τὸ κοινὸν διά τινων ὀργάνων δημοσιογραφικῶν περὶ τῆς μελετωμένης οἰκοδομῆς Κυπριακοῦ Μουσείου συνάγομεν ὅτι οἱ ἐμπεπιστευμένοι τὴν περὶ τούτου μέριμναν δὲν ἐμελέτησαν σοβαρῶς καὶ δεόντως τὸ ζήτημα, καθῆκον δὲ ἡμῶν νομίζομεν ὅπως τελευταῖοι προκαλέσωμεν τὴν προσοχὴν τοῦ τε φιλομούσου κοινοῦ καὶ τῶν κ.κ. Νομοθετῶν μετὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Οἱ τῆς ἐπιτροπείας τοῦ Κυπριακοῦ Μουσείου ἐνόμισαν ὅτι ἀναθέσαντες εἰς Ἕλληνας ἀρχιτέκτονας τὴν σχεδιαγράφησιν τῆς οἰκοδομῆς αὐτοῦ ἔπραξαν ὅ,τι ὤφειλον νὰ πράξωσιν, ἀπεδέξαντο δὲ ἀβασανίστως ἓν τῶν ὑποβληθέντων σχεδίων, τὸ τοῦ κ. Μπαλάνου, ὡς ἐδημοσιεύθη καὶ ἐγράφη μάλιστα ὅτι ἡ οἰκοδομὴ εἶνε ρυθμοῦ ἰωνικοῦ.

Ἀγνοοῦμεν ἂν ὁ κ. Μπαλάνος συνῴδευσε τὸ σχεδιαγράφημά του μετ' ἐπεξηγηματικῆς ἐκθέσεως δικαιολογῶν τὸν ρυθμὸν καθ' ὃν ἐχάραξε τοῦτο, ἐπειδὴ ὅμως οὐδὲν περὶ ἐκθέσεως ἀνεκοινώθη ὑποθέτομεν ὅτι δὲν ὑπάρχει τοιαύτη, καὶ πολὺ φοβούμεθα ὅτι δωρεὰν χαράξας αὐτὸ ὁ Ἕλλην ἀρχιτέκτων δὲν ἐθεώρησε τοῦ κόπου ἄξιον ὅπως ἀσχοληθῇ πλειότερον περὶ τούτου.

Οἱ ἀντιπρόσωποι ὅμως τῆς νήσου ταύτης οἵτινες θὰ μεριμνήσωσι περὶ τῆς ἐξευρέσεως τῶν ἀναγκαιούντων χρημάτων πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ Μουσείου πρέπει τὸ ζήτημα τοῦ ρυθμοῦ τῆς οἰκοδομῆς ν' ἀναθεωρήσωσιν, ἵνα μὴ τὸ πρῶτον ἐν Κύπρῳ **Κυπριακὸν** *δημόσιον οἰκοδόμημα γένηται ἀπρόσφορον καὶ μὴ εὐπρεπὲς πρὸς τὸν σκοπὸν δι' ὃν ἀνηγέρθη.*

Ὡς πρὸς τὸν προσήκοντα ρυθμὸν τοῦ Κυπριακοῦ Μουσείου δὲν ἀπεδόθη ἡ δέουσα προσοχὴ, νομίζομεν, καὶ δὲν ἐγένετο ἡ προσήκουσα μελέτη. Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον ἐν Σμύρνῃ ἀναγκαίως ἔδει νὰ εἶναι εἰς ρυθμὸν Ἰωνικὸν, ἐν Ἁλικαρνασσῷ ἴσως εἰς Δωρικὸν καὶ ἐν Κορίνθῳ εἰς Κορινθιακὸν, ὅστις θὰ ἤρμοζε καὶ ἐν Κύπρῳ ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι πολιοῦχος τῆς νήσου ἐγένετο ἡ Ἀφροδίτη καὶ πλεῖστα τῶν ἀρχαίων λειψάνων ἅτινα θὰ περιλάβῃ διαφέρουσι εἰς τὴν λατρείαν ταύτης καὶ τοὺς περὶ αὐτῆς μύθους.

Ὁ σεβασμὸς πρὸς τὴν φιλοκαλίαν τοῦ κοινοῦ ἐπιβάλλεται προπάντων εἰς τὸν ἀρχιτέκτονα δημοσίας οἰκοδομῆς ὅταν μάλιστα προώρισται αὕτη νὰ περιλάβῃ τὰ λείψανα τῆς τέχνης πολιτισμοῦ μακραίωνος καὶ ἐνδόξου.

Πρὸς τὸ ἀρχιτεκτονικὸν κάλλος συνέχονται ἡ **εὐπρέπεια** *καὶ ἡ* **στερεότης.** *Οἰκοδομή τις εἶνε* **εὐπρεπὴς** *ἢ* **πρόσφορος,** *ὅταν εἶνε προσηρμοσμένη εἰς τὸν προορισμὸν αὐτῆς καὶ πάντα αὐτῆς τὰ μέρη ἔχωσι τὸ μᾶλλον προσῆκον εἰς τὸ ἔργον αὐτῶν σχῆμα. Ἡ* **προσφορότης** *τῆς οἰκοδομῆς εἶνε ἐξαίρετος καὶ λέγομεν ὅτι ἔχει τοῦ καλοῦ τὸ οὐσιωδέστατον γνώρισμα τὸν* **χαρακτῆρα,** *ὅστις εἶνε ἡ γενικὴ ταῦ μνημείου ἔκφρασις, ἡ πρώτη ἔννοια ἥτις γεννᾶται πρὸς τῷ θεατῇ θεωμένῳ αὐτὴν, ὅταν ὅσον μακρόθεν καὶ ἂν βλέπῃ τις τὸ οἰκοδόμημα, ἐννοῇ ὅτι τοῦτο εἶνε ναὸς, μουσεῖον, τελωνεῖον, δικαστήριον, τράπεζα, θέατρον ἢ ἄλλο τι.*

Πρόχειρον καὶ ἐπίκαιρον παρέχομεν τῶν εἰρημένων παράδειγμα πρός τε τοὺς κ. κ. ἀντιπροσώπους καὶ τὴν ἐπιτροπείαν τοῦ Κυπριακοῦ Μουσείου καὶ πρὸς τὸ φιλόμουσον κοινὸν τὸ κατὰ τὴν πλατεῖαν τοῦ σεραγίου Δικαστικὸν μέγαρον. Ξένος διαβάτης ἀγνοῶν ἄλλοθεν τὸν σκοπὸν τοῦ οἰκοδομήματος τούτου μαντεύει αὐτὸν ἀσφαλῶς, διότι βλέπει ἀποκλειστικῶς ἐπικρατούσας ἐν αὐτῷ δύο μόνον γραμμὰς τὴν **εὐθεῖαν** καὶ τὴν **ἡμιπεριφέρειαν κύκλου**. Μία μόνη ὑπάρχει εὐθεῖα, οὐδαμῶς παρεκκλίνουσα, ἑκατέρωθεν ἐπ' ἄπειρον ἐπεκτεινομένης τῆς διευθύνσεως αὐτῆς, τῆς δὲ κυκλικῆς ἡμιπεριφερείας πάντα τὰ σημεῖα ἀπέχουσιν ἴσον ἀπὸ τοῦ κέντρου αὐτῆς· ἵδρυται ἄρα ἐν τῷ μεγάρῳ τούτῳ ἡ Θέμις ἄκαμπτος καὶ ἀδέκαστος πρὸ πάσης ἐξουσίας καὶ κατὰ παντὸς δεκασμοῦ, μηδέποτε παρεκκλίνουσα τοῦ αὐστηροῦ δικαίου ἐν τῇ κρίσει καὶ ἐν ταῖς ἀποφάσεσιν αὐτῆς. Κατέναντι τοῦ Δικαστικοῦ μεγάρου ἐγείρεται οἰκοδόμημα ρυθμοῦ μαυριτανικοῦ καὶ ὁ διαβάτης μαντεύει ὅτι ἐν αὐτῷ ἵδρυται ἡ ἀραβικὴ καὶ μουσουλμανικὴ παιδεία καὶ μελέτη τοῦ Κορανίου.

Τοιαύτην τινὰ προσφορότητα λέγομεν ὅτι πρέπει νὰ ἔχῃ καὶ τὸ Κυπριακὸν Μουσεῖον. Ὁ Ἰωνικὸς ρυθμός, καθ' ὃν λέγουσιν ὅτι εἶνε κεχαραγμένον τὸ σχεδιαγράφημα ὑπὸ τοῦ κ. Μπαλάνου, οὐδόλως διερμηνεύει τὸν σκοπὸν καὶ τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ. Ὁ ἀρχαῖος Κυπριακὸς πολιτισμὸς καὶ ἡ Κυπριακὴ τέχνη ἔχουσιν ἰδιορρυθμίαν ὑποπίπτουσαν εἰς τὴν ἀντίληψιν παντὸς καὶ ἄκρῳ δακτύλῳ γευσαμένου τῆς ἱστορίας καὶ τῆς ἀρχαιολογίας ἀποτελοῦσι δὲ ἀμφότεραι διακεκριμένην καὶ ἰδιόρρυθμον ὅλως ἔκφανσιν τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος καὶ αἰσθήματος τῶν παναρχαίων ἐν αὐτῇ κατοίκων, ὑποστάντος ἀλλεπαλλήλως τὴν ζωηρὰν ἐπίδρασιν τοῦ τε ἀσιατικοῦ καὶ τοῦ αἰγυπτιακοῦ πολιτισμοῦ ἀλλὰ διατηρήσαντος ζωηρὰν καὶ ἀνεξίτηλον τὴν ἐθνικὴν ἰδιοτυπίαν μέχρι τέλους.

Καθαροῦ Δωρικοῦ καὶ Ἰωνικοῦ καὶ Κορινθιακοῦ ἀρχιτεκτονικοῦ ρυθμοῦ λείψανα ἀπαντῶσι βεβαίως ἐνιαχοῦ τῆς νήσου ἐμφαίνοντα τὴν ἐν ὑστέροις καιροῖς ἐπικράτησιν τῆς ἀμιγοῦς ἑλληνικῆς τέχνης οἵα διεπλάσθη καὶ ἀνεπτύχθη ἐν τῇ κυρίως Ἑλλάδι, ἀλλ' αὕτη εἶνε ἐπείσακτος μὴ ἀποτελοῦσα κρίκον τῆς κατὰ χώραν ἐξελίξεως καὶ προόδου τῆς Κυπριακῆς ἀρχιτεκτονικῆς, ἧς περιεσώθησαν στοιχεῖα ἱκανὰ πρὸς ἀνόρθωσιν οἰκοδομήματος παρέχοντος εἰς τὰ ὄμματα τοῦ ἀρχαιολόγου καὶ τοῦ ἱστορικοῦ τὴν ἀνάμνησιν τῆς ἀρχαίας Κυπριακῆς τέχνης καὶ τοῦ πολιτισμοῦ.

Ὁ Ἀρχιτέκτων, ἄρα, ὅστις καλεῖται νὰ χαράξῃ σχεδιάγραμμα Κυπριακοῦ Μουσείου καθῆκον ἔχει νὰ μελετήσῃ πρῶτον τὰ περισωθέντα λείψανα τῆς Κυπριακῆς ἀρχιτεκτονικῆς, ἥτις καίτοι δὲν κατέλαβεν ἔτι ἐν τῇ τέχνῃ ὅλως διακεκριμένην καὶ ἀκριβῶς καθωρισμένην θέσιν καὶ τάξιν, ὑφίσταται ὅμως ὡς τοιαύτη ἀποτελοῦσα τεχνοτροπίαν εὐάρεστον καὶ τὰ μάλιστα χρήσιμον ἐν τῷ ψηφιδώματι τοῦ καθόλου ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῶν ἑλληνικῶν τεχνῶν.

Ἡ ἀβασάνιστος καὶ αὐθαίρετος ἐπιβολὴ οἱουδήποτε τῶν τριῶν διακεκριμένων ἑλληνικῶν ρυθμῶν—δωρικοῦ, ἰωνικοῦ, κορινθιακοῦ—οὔτε τὴν ἐθνικὴν φιλοτιμίαν τῶν Κυπρίων θεραπεύει, ὡς οὐδαμῶς ἐνισχύουσα τοὺς δεσμοὺς τῆς ἐθνικῆς ἑνότητος, οὔτε εἰς τὴν τεχνικὴν τοῦ οἰκοδομήματος **εὐπρέπειαν** συμβάλλεται, ὡς ὁρίζεται αὐτὴ ἀνωτέρω. Ὁ ἐπισκέπτης θεώμενος τὸ Μουσεῖον ἔξωθεν δυνατὸν νὰ ὑπολάβῃ αὐτὸ ὡς τοιοῦτον, καὶ εἰσερχόμενος εἰς αὐτὸ νὰ προσδοκᾷ νὰ ἴδῃ ἀρχαῖα λείψανα καὶ κειμήλια οὐχὶ Κυπριακὰ ἀλλ' ἀττικὰ καὶ ἰωνικὰ ὡς τὰ ἐπικρατέστερα, τὰ δ' ἄλλα τῆς ἐνιαχοῦ ἑλληνικῆς τεχνοτροπίας ἀντικείμενα σποραδικῶς καὶ ἀραιῶς ἀπαντῶντα, ἐν οἷς καὶ τὰ κυπριακά. Τὸ ἐν Κύπρῳ Μουσεῖον δεν φαίνεται οὕτω Κυπριακὸν ἀλλ' ἑλληνικὸν οἷον θὰ ἱδρύετο ἐν Ἀθήναις ἢ ἐν Σμύρνῃ.

Ἡ οἰκοδομή, ἄρα, τοῦ Κυπριακοῦ Μουσείου πρέπει νὰ φέρῃ καὶ ἐπιδεικνύῃ ἀμέσως εἰς τὰ ὄμματα τοῦ θεατοῦ τὴν ἰδιοτυπίαν τῆς Κυπριακῆς τέχνης, καὶ ὁ θεώμενος ταύτην μακρόθεν νὰ μαντεύῃ ἀσφαλῶς ὅτι στεγάζονται ἐν αὐτῇ ἀρχαῖα λείψανα τέχνης κυπριακῆς, ὁ δ' ἔχων ὀφθαλμοὺς ἵνα βλέπῃ θὰ διίδῃ ἐν τῇ Κυπριακῇ ἀρχιτεκτονικῇ καὶ τῇ ἄλλῃ κυπριακῇ τέχνῃ τὴν παναρχαίαν συγγένειαν τῶν πρώτων κατοίκων καὶ ἀδιαλείπτως κατεχόντων τὴν νῆσον ταύτην πρὸς πάντα τὰ λοιπὰ Ἑλληνικὰ φῦλα, καὶ οὕτω ἡ ἐθνικὴ ἑνότης καὶ συγγένεια ἐξαίρεται καὶ βεβαιοῦται κάλλιον διὰ τῆς Κυπριακῆς ἰδιοτυπίας ἐν τῷ ρυθμῷ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ Κυπριακοῦ Μουσείου.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ

Ἐπιτραπήτω ἡμῖν νὰ σκιαγραφήσωμεν ἄνευ ἀξιώσεως αὐθεντίας τὰ κυριώδη στοιχεῖα ἐξ ὧν ἠδύνατο νὰ ἀποτελεσθῇ πάνυ **πρόσφορος** καὶ **εὐπρεπὴς** ἡ οἰκοδομὴ τοῦ Κυπριακοῦ Μουσείου.

Ἐν Κύπρῳ ὡς καὶ πολλαχοῦ τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσεως ὡς προϊστορικὰ μνημεῖα ἀπαντῶσι τὰ μεγαλιθικὰ (dolmens καὶ menhirs) ὀγκώδεις μεμονωμένοι λίθοι, χρησιμεύοντες πιθανῶς ὡς ἐπιτύμβια σήματα καὶ δόμοι μεγαλιθικοὶ ὡς ἐν Ἀκρωτηρίῳ καὶ τῷ παναρχαίῳ Φοινικικῷ ναῷ τῆς Παφίας Ἀφροδίτης ἐν Παλαιπάφῳ ἢ Κουκλίοις.

Οἱ διάφοροι περιηγηταὶ ἐν Κύπρῳ ἀνεῦρον περὶ τὰ 50 τοιαῦτα μνημεῖα διεσπαρμένα ἀκανονίστως ἀνὰ τὴν νῆσον καὶ εἰς ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς θαλάσσης ποικίλλουσαν ἀπὸ 800 μέτρων μέχρι 22 χιλιομέτρων. Ἐκ τῶν 50 τούτων, τὰ 34 ἤτοι πλείονα τῶν δύο τρίτων κεῖνται περὶ τὸν διάσημον ναὸν τῆς Παφίας Ἀφροδίτης ἐν Παλαιπάφῳ· καὶ οἱ λοιποὶ—ἐκτὸς 2, ὧν ὁ εἷς 21 χιλιόμετρα καὶ ὁ ἕτερος 32—κεῖνται παρὰ τὴν βάσιν τῆς χερσονήσου Καρπασίας, εἰς τὸ ἄκρον τῆς ὁποίας ἔκειτο ὁ οὐχ ἧττον περίφημος ναὸς τῆς Ἀκραίας Ἀφροδίτης.

Τὸ Κυπριακὸν Μουσεῖον ἐπὶ κυπριακοῦ ἐδάφους ἀνεγειρόμενον πρέπει νὰ ἑδράζηται ἐπὶ τοιούτου μεγαλιθικοῦ κρηπιδώματος ἀναμιμνήσκοντος τὴν προϊστορικὴν οἰκοδομὴν τῶν ναῶν καὶ τῶν τάφων· Ἐπὶ τοιούτου κρηπιδώματος ν' ἀνεγερθῇ τὸ κύριον οἰκοδόμημα, οὗτινος τὸ προπύλαιον καὶ ἡ κυρία εἴσοδος δύνανται νὰ ἔχωσιν ἄριστα ὑποδείγματα τὸ ὡραῖον προπύλαιον καὶ τὴν θύραν τοῦ μεγάλου ἐν Ταμασσῷ Βασιλικοῦ τάφου, οὗτινος αἱ ἑκατέρωθεν παραστάδες μετὰ τῶν ὑπερβολικῶν ἀλλὰ κομψῶς καὶ χαριέντως γεγλυμμένων ἑλίκων ἐμφαίνουσι τὴν μεγάλην ἐπιτηδειότητα τοῦ Κυπρίου τεχνίτου περὶ τὴν κατεργασίαν τοῦ χαλκοῦ, ἣν μετέφερεν οὗτος καὶ ἐπὶ τοῦ λίθου. Λαμπρὰ θυρῶν ὑποδείγματα καὶ θυρίδων παρέχουσιν οἱ ἐν Ἀμαθοῦντι ἀνευρεθέντες ὑπὸ τοῦ Σεσνόλα τάφοι, μεγάλην δὲ ποικιλίαν ἐπικράνων καὶ κιονοκράνων κυπριακῶν εὑρίσκει τις καὶ σήμερον ἐν τῷ προαυλίῳ τοῦ προσωρινοῦ μουσείου, ὡς καὶ ἀετώματα καὶ ἀκρωτήρια πρότυπα καὶ ποικίλα χαρίεντα καὶ κομψὰ πολλάκις ἀπαντῶσιν εἰς πλάκας καὶ στήλας ἐπιτυμβίους ἢ ἀναθηματικὰς καὶ εἰς ἀρχαῖα νομίσματα κυπριακά.

Ἡ **συμμετρία** ὑπάρχει μοναδικὸν καὶ ἐξαίσιον γνώρισμα τῶν τριῶν Ἑλληνικῶν ρυθμῶν, εἰλημμένη κατὰ τρόπον θαυμάσιον ἀπὸ τῆς συμμετρίας ἐν τῷ ζωικῷ κόσμῳ, ἐλλείπει δὲ αὐτὴ ἀπὸ πάσης ἄλλης ἀρχιτεκτονικῆς ἐν τῇ ἀρχαιότητι, καὶ ἐναπόκειται εἰς τὸ καλλιτεχνικὸν δαιμόνιον τοῦ ἀρχιτέκτονος νὰ προσδώσῃ εἰς τὸ κατά τινα τούτων οἰκοδόμημά του τὰς μᾶλλον καταλλήλους διαστάσεις καὶ ἀναλογίας.

Οἱ διάκοσμοι εἶναι στενώτατα συνδεδεμένοι πρὸς τὸν ρυθμὸν τῆς οἰκοδομῆς, καὶ διὰ τοῦτο τοῦ Κυπριακοῦ Μουσείου οἱ διάκοσμοι πρέπει νὰ ὦσι Κυπριακοί, καὶ τοιοῦτοι περιεσώθησαν πολυάριθμοι καὶ ἐπαρκεῖς πρός τε τὴν ἐσωτερικὴν καὶ τὴν ἐξωτερικὴν διακόσμησιν αὐτοῦ.

Πόσον παρεῖδε καὶ τὴν ἀνάγκην ταύτην ἡ Ἐπιτροπεία τοῦ Μουσείου γίνεται δῆλον ἐκ τῆς διαπραγματευομένης παραγγελίας γραπτῶν πλίνθων διὰ τὸ δάπεδον τοῦ Μουσείου πρὸς κατασκευὴν ψηφιδώματος ἐν αὐτῷ. Ἐζήτησεν ἁπλῶς δείγματα τοιούτων παρὰ πράκτορος ἐμπορικοῦ ἵνα δώσῃ παραγγελίαν δι' ἓν ἢ πλείονα ἐξ αὐτῶν, ὡσεὶ προὔκειτο περὶ οἰκίας ἢ ἄλλης ἰδιωτικῆς οἰκοδομῆς, ὑποκειμένης εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἰδιοκτήτου.

Ψηφιδωτὰ ἀπαντῶσι πολλὰ καὶ πολλαχοῦ τῆς Κύπρου εἴτε ρωμαϊκὰ εἴτε βυζαντιακὰ ὡς ἐν αὐτοῖς τοῖς ἐρειπίοις τῆς Λομπούσης, ἐν τοῖς τῆς Σαλαμῖνος, καὶ εἴπου ἄλλοθι, ἐν τοῖς βυζαντικοῖς ναοῖς τῆς Ἀγγελοκτίστου ἐν Κιτίῳ καὶ τῆς Κανακαριᾶς ἐν Λυθραγκώμῃ τοῦ Λεοναρίσσου, ἐν οἷς παρὰ τὰς παραστάσεις προσώπων ὑπάρχουσι καὶ ὡραῖοι καὶ ἴδιοι ρυθμοὶ διάκοσμοι, προσφορώτατοι πρὸς τὸν σκοπόν.

Ἔδει λοιπὸν νὰ φωτογραφηθῶσι τὰ περισωζόμενα ψηφιδωτὰ ἐν Κύπρῳ καὶ ἀπὸ οὕτων νὰ ληφθῶσιν οἱ διάκοσμοι καὶ συνδυασθῶσι κατὰ τρόπον πρόσφορον, καὶ νὰ κατασκευασθῶσι γραπταὶ πλίνθοι ἀναπαριστᾶσαι αὐτούς. Οὕτω ὁ ἐπισκέπτης τοῦ Κυπριακοῦ Μουσείου καὶ ἔξωθεν θεώμενος τοῦτο θὰ ἐννοῇ ἀμέσως ὅτι εὑρίσκεται πρὸ τῆς περισωθείσης κυπριακῆς ἀρχαιότητος καὶ διατρέχων τὰς αἰθούσας καὶ τοὺς διαδρόμους θὰ πατῇ ἐπὶ κυπριακοῦ ἐδάφους καὶ θὰ ζῇ καὶ θ' ἀναπνέῃ ἐν ἱστορικῇ καὶ ἀρχαιολογικῇ ἀτμοσφαίρᾳ Κυπριακῇ.

Ἡ θέα τοῦ Κυπριακοῦ Μουσείου οὕτω ἐκτισμένου καὶ διακεκοσμημένου θὰ ἐντυπώσῃ βαθέως καὶ ἀνεξαλείπτως ἐν τῷ πνεύματι τῶν πολιτῶν τὴν ἰδιοτυπίαν καὶ τὸν χαρακτῆρα τῆς Κυπριακῆς τεχνοτροπίας, ὡς σήμερον ἐπιδιώκουσι νὰ ἐπιτύχωσιν ἐν πάσῃ πεπολιτισμένῃ χώρᾳ κεκτημένῃ ἰδίαν ἱστορίαν καὶ τέχνην.

Πολὺ ἐξένισεν ἡμᾶς ἡ ἀβλεψία καὶ ἀδιαφορία τῆς ὑπευθύνου Ἐπιτροπείας περὶ ζήτημα σπουδαιότατον, οἷον τυγχάνει τὸ τοῦ ἁρμοδιωτάτου ρυθμοῦ καὶ διακόσμου τοῦ Κυπριακοῦ Μουσείου, οὗτινος ἡ οἰκοδομὴ ἐν μεγίστῳ βαθμῷ θὰ διερμηνεύῃ πρὸς τοὺς ξένους ἐπισκέπτας τὴν γνῶσιν καὶ τὴν συναίσθησιν ἣν ἔχει ὁ Κυπριακὸς λαὸς περὶ τῆς προγονικῆς του ἱστορίας καὶ τέχνης.

Ἡ ἀβλεψία αὕτη ἐκπλήττει ἡμᾶς ὅτι μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπείας ὑπάρχουσι πρόσωπα ἀξιοῦντα αὐθεντίαν ἀρχαιομαθῶν, ἅτινα ἐντούτοις διέλαθε τὸ σπουδαιότατον τοῦτο, καὶ προσδοκῶμεν ὅτι θὰ δώσωσιν οὗτοι δημοσίᾳ ἐξηγήσεις.

Ἐπικαλούμεθα προπάντων τὴν προσοχὴν καὶ τὸ πατριωτικὸν ἐνδιαφέρον τῶν κ. κ. ἀντιπροσώπων, ὅπως μὴ γένηται ἡ Κύπρος καταγέλαστος εἰς τὰ ὄμματα τῶν ξένων.

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ "Η ΛΕΥΚΩΣΙΑ,,

Ἡ ἕνεκεν τοῦ θανάτου τοῦ Ἰ. Μ. Ζαχαριάδου μέλους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀναβληθεῖσα Γενικὴ Συνέλευσις τῶν μελῶν τοῦ Ταμιευτηρίου «Ἡ Λευκωσία» θὰ λάβῃ χώραν τὴν προσεχῆ Κυριακὴν 18 Φεβρουαρίου 1907 καὶ ὥραν 10 π. μ. ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ κ. Γ. Παπαδοπούλου ὁπότε ὅσοι καὶ ἂν προσέλθωσιν ἡ Συνέλευσις θεωρεῖται ἐν ἀπαρτίᾳ.

Ὁ ὑποδιευθυντὴς
Γ. Παπαδόπουλος.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

Αἱ ἐργασίαι τοῦ Νομοθετ. Συμβουλίου κατὰ τὴν ἑβδομάδα του [illegible] ρίσθησαν ἐπὶ τῆς συζητήσεως [illegible] φόρων πιστώσεων τοῦ προϋπολογισμοῦ μετὰ τῆς καταθέσεως διαφόρων ἀναφορῶν.

Ἐπὶ τῆς πιστώσεως τῆς Γεν. Οἰκονομ. Ἐφορίας ἀνωμολογήθη παρ' ὅλων ὅτι πολλαὶ ἤρθησαν προγενέστεραι ἐνοχλήσεις περὶ τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων, παραμένει ὅμως ἡ ἐκ τῆς ἀριθμητικῆς ἀνεπαρκείας τῶν διοριζομένων δεκατευτικῶν ὑπαλλήλων, ἐξ ἧς παρατείνεται ἐπὶ μακρὸν ἡ παραμονὴ τῶν σωρῶν ἐν τοῖς ἀλωνίοις καὶ εἶνε ἐκτεθειμένη εἰς κινδύνους ἡ συγκομιδή.

Ἑτέρα καταγγελία ἐγένετο κατὰ τοῦ ἀδίκως δημιουργουμένου περισσεύματος τῆς δεκάτης ἐπὶ βλάβῃ τῶν φορολογουμένων, ἐνῷ κατεδείχθη ὅτι οἱ ἀγοράζοντες ἔμποροι ἀπὸ τῶν ἀποθηκῶν τῆς Κυβερνήσεως εὗρον ἔλλειμμα 4 ο)ο. Συνεστάθη ἵνα αὐξηθῶσι τὰ ἀγώγια τῆς μεταφορᾶς τῶν δεκατειῶν, νὰ συσταθῇ ἀποθήκη ἐν Αὐδήμῳ νὰ μὴ δεκατεύηται ὁ σπόρος, καὶ προὐτάθη ἡ μετατροπὴ τῆς δεκάτης, δι' ἧς φορολογεῖται οὐ μόνον τὸ προϊὸν ἀλλὰ καὶ ὁ σπόρος καὶ ἡ ἐργασία τοῦ γεωργοῦ.

Κατὰ τῆς μετατροπῆς τῆς δεκάτης ἐνέστησαν οἱ μωαμεθανοὶ βουλευταί.

Ἐζητήθη ἡ ἄδεια κατοχῆς διπλῶν ἀποστακτήρων εἰς τὰ οἰνοπνευματοποιεῖα τῶν πόλεων χωρὶς νὰ ἐπιβάλληται καὶ διπλῆ φορολογία, λαμβανομένων τῶν ἀναγκαίων προφυλάξεων κατὰ παντὸς δόλου.

Καταγγέλλεται ἅπαξ ἔτι τὸ ἄχρηστον τῆς ἀκταιωροῦ καὶ προτείνεται ἵνα ἡ Κυβέρνησις συμβληθῇ μετὰ τῆς ἀτμοπλοϊκῆς Ἑταιρείας Λεμησσοῦ ἵνα διὰ μικροῦ ἀτμοπλοίου ἐξυπηρετῆται ἡ ἀναγκαιοτάτη ἀκτοπλοΐα εἰς τὴν νῆσον καὶ ἡ περιφρούρησις τῶν ἀκτῶν.

Ζητεῖται ἡ ἀσυδοσία ὑπὲρ τοῦ εἰσαγομένου ἔξωθεν χυτοσιδήρου, ὅστις χρησιμοποιεῖται ὑπὸ ἐγχωρίων ἐργοστασίων πρὸς κατασκευὴν διαφόρων μηχανημάτων καὶ ἐργαλείων χρησίμων εἰς τὴν ἐγχώριον βιομηχανίαν καὶ τὴν γεωργίαν.

Ἐν τέλει προτείνεται ἵνα ἡ βαθμομέτρησις τῶν οἰνοπνευματωδῶν ὑγρῶν τῶν χωρικῶν γίνηται παρὰ γραφείων εἰδικῶν τῶν δημαρχείων ἢ τῆς Κυβερνήσεως πρὸς πρόληψιν καταχρήσεως. Ὁ κ. Ἀρχιλογιστὴς ὑπέσχετο ὅτι ἐφεξῆς θὰ διορίζῃ πλείονας δεκατευτικοὺς ὑπαλλήλους θὰ διατάξῃ δὲ ἐρεύνας περὶ τῶν ἄλλων παραπόνων καὶ θὰ πράξῃ ὅ,τι δυνατὸν πρὸς ἄρσιν αὐτῶν.

Κτηματολόγιον.

Τὸ μεῖζον μέρος τῆς ἑβδομαδιαίας ἐργασίας κατηνάλωσεν ἡ πίστωσις τοῦ Κτηματολογίου, διότι κατ' αὐτὴν σφοδρὰν καὶ μακρὰν προὐκάλεσε συζήτησιν ἡ ὡς παράνομος καὶ ἄδικος καταγγελθεῖσα πρᾶξις τῆς Κυβερνήσεως, καθ' ἣν ἐπωλήθησαν εἰς τὴν γαιοπάροχον ἑταιρείαν τοῦ κ. Οὐίλκοξ γαῖαι 1152 στρεμμάτων κείμεναι μεταξὺ τῆς ἁμαξιτοῦ Καρπασίας καὶ τῆς θαλάσσης, ἐνῷ, αἱ γαῖαι αὗται ἦσαν μερράδες καὶ οὐδὲν εἶχε δικαίωμα νὰ ἐκποιήσῃ ταύτας ἡ Κυβέρνησις. Τὰ νομικὰ αἱρετὰ μέλη κατέδειξαν τὸ παράνομον τῆς πωλήσεως ταύτης καὶ τὴν συνεπαγομένην καταστροφὴν τῆς κτηνοτροφίας κατὰ τὰ μέρη ἐκεῖνα Ὤφειλε τοὐλάχιστον νὰ ἐκποιήσῃ τὰς γαίας ταύτας διὰ δημοσίου πλειστηριασμοῦ προτιμῶσα τοὺς περιοίκους οἵτινες δὲν ἔπρεπε νὰ στερηθῶσι τῶν ἀναγκαιοτάτων εἰς αὐτοὺς γαιῶν ἐκείνων.

Πρὸ τῆς δυνάμεως τῶν προβληθέντων ἐπιχειρημάτων ἡ Κυβέρνησις παρέμεινε ἀναπολόγητος ὁ δὲ Μ. Ἁρμοστὴς διεβεβαίωσε τὸ Συμβούλιον ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἐνήργησε καλῇ τῇ πίστει καὶ ἐνόμισεν ὅτι ἡ πώλησις τῶν γαιῶν ἐκείνων εἰς τὴν Γαιοπάροχον Ἑταιρείαν θὰ ἀπέβαινε εἰς ὠφέλειαν τῶν περιοίκων, διότι ἡ Ἑταιρεία μετὰ τὴν καλλιέργειαν καὶ βελτίωσιν τῶν γαιῶν τούτων, θὰ τὰς μετεπώλει εἰς τοὺς περιοίκους ὡς εὐφόρους ἀγρούς, θὰ ἐδιδάσκοντο δὲ οὗτοι ἐμπράκτως καλλιτέρας γεωργικὰς μεθόδους.

Ἐτόνισεν ἡ Α. Ἐξοχότης τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι ἡ Γαιοπάροχος Ἑταιρεία οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν πρὸς Ἑβραίους καὶ [illegible] ἐργασίαι αὐτῆς ἐν Κύπρῳ εἶνε [illegible] ἐν Αἰγύπτῳ ὅπου μεγάλας [illegible] αὐτὴ ὑπηρεσίας εἰς τοὺς ἰθαγενεῖς, οὐδεμία δὲ πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ὑπόνοια περὶ ἑβραϊκοῦ ἀποικισμοῦ ἐν Κύπρῳ.

Τὸ νομικὸν μέρος τοῦ ζητήματος ἐξήντλησεν ἐν τῇ ἑπομένῃ συνεδρίᾳ τῆς Τετάρτης ὁ κ. Θ. Θεοδότου καταδείξας τὸ ἔκνομον τῆς ἐνεργείας τῆς Κυβερνήσεως ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, καὶ ἔθηκεν ὑπὸ τὴν ὄψιν τῆς Κυβερνήσεως πάντα τὰ προσγενόμενα ἀδικήματα ὑπὸ τοῦ Κτηματολογίου, ἀνέφερε δὲ περίπτωσιν δασοφύλακος Νικολ. Χριστοδούλου, ἐν ᾗ ὁ ρήτωρ κατέδειξεν ὅτι ὁ ὑπάλληλος οὗτος ἔδει νὰ προκαλέσῃ σύντονον τὴν προσοχὴν τῆς προϊσταμένης του ἀρχῆς. Ἑτέραν περίπτωσιν κατήγγειλε καθ' ἣν ἐγένετο μεταβίβασις κτημάτων εἰς 300 πρόσωπα τῇ 30 Δεκεμβρίου 1905 καὶ οἱ τίτλοι ἡτοιμάσθησαν τὴν 12 Ἰανουαρίου μὲ ἡμερομηνίαν 31 Δεκεμβρίου καὶ καθ' ἣν ἡμέραν ἐτέθη ἡ φορολογία ἐγένετο καὶ ἐξόφλησις παρὰ τῶν νέων ἀγοραστῶν, καὶ τοῦτο διότι οὗτοι ἦσαν 300 ψηφοφόροι οὓς τὸ γραφεῖον τοῦτο ἐθεώρησεν ὡς publish voters (δημοσίους ψηφοφόρους).

Τὰ προσβληθέντα δικαιώματα καὶ συμφέροντα τῶν κατοίκων Ἁγ. Σεργίου καὶ τῶν ἄλλων χωρίων ὑπὸ τῆς πωλήσεως τῶν προειρημένων γαιῶν ὑπερήσπισεν ἐντόνως καὶ ὁ βουλευτὴς Λάρνακος-Ἀμμοχώστου κ. Λούης Εὐαγγ. Λοΐζου μετὰ τῶν συναδέλφων του, προεξάρχοντος τοῦ Ἁγ. Κιτίου.

Περὶ τὰ μέσα τῆς συνεδρίας τῆς Πέμπτης ἔληξεν ἡ συζήτησις τῆς πιστώσεως τοῦ Κτηματομογίου ψηφισθεῖσα καὶ μετὰ θερμῆς συστάσεως ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως τῆς τύχης τῶν ἐν αὐτῷ ἰθαγενῶν ὑπαλλήλων.

Ἐλεγκτικὸν Τμῆμα.

Τὸ Συμβούλιον ἀπησχόλησεν εἶτα ἡ συζήτησις τῆς πιστώσεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Τμήματος καὶ ἰδίᾳ ἡ δημιουργία θέσεως βοηθοῦ τοῦ ἐλεγκτοῦ ἀντὶ ἐτησίου μισθοῦ 200 λιρῶν. Ὁ κ. Ἀρχιγραμματεὺς ἐθεώρησεν ἐπάναγκες νὰ παράσχῃ ἐξηγήσεις, ἐξ ὧν προῆλθεν ἡ πληροφορία ὅτι εἰς τὴν θέσιν ταύτην θὰ διορισθῇ ὁ κ. Πρέϊν καὶ οὐχὶ ὁ παρὰ τῷ αὐτῷ Τμήματι εὐδοκιμώτατα ὑπηρετῶν κ. Φιλόκυπρος Καραγεωργιάδης. Οἱ Ἕλληνες βουλευταὶ ἀλλεπαλλήλως διεμαρτυρήθησαν κατὰ τοῦ συστηματικοῦ παραγκωνισμοῦ τῶν ἰθαγενῶν ὑπαλλήλων καίτοι ἀνεγνώρισαν ὅτι καὶ ὁ κ. Πρέϊν διὰ τῶν μετὰ τοῦ τόπου δεσμῶν του ἀπέκτησε δικαιώματα ἰθαγενείας. Ἡ ὑπόσχεσις ἐντούτοις τῆς Κυβερνήσεως ὅτι δὲν θὰ παρωρᾶτο ὁ κ. Φιλ. Καραγεωργιάδης προαγόμενος εἰς ἄλλην θέσιν ἔπεισεν αὐτοὺς νὰ μὴ καταψηφίσωσι τὸ κονδύλιον.

Νομικὸν Τμῆμα.

Ἐπὶ τῆς πιστώσεως ταύτης ὁ κ. Θ. Θεοδότου ἐζήτησε νὰ κατατεθῶσιν ἔγγραφα ἀφορῶντα εἰς ἀποφάσεις τοῦ Ἐκπαιδ. Συμβουλίου· ἐπειδὴ δὲ ταῦτα ἀνεφέροντο εἰς γνωμοδοτήσεις τοῦ κ. Δικηγόρου τοῦ Στέμματος ἡ Ἕδρα ἐδήλωσεν ὅτι ἀντίκειται ἡ κατάθεσις εἰς τοὺς ἀποικιακοὺς κανονισμούς.

Ὁ κ. Ἀραοῦζος ὑπεστήριζεν ὅτι εἶνε βαρέα τὰ δικαστικὰ τέλη καὶ τὰ δικηγορικὰ δικαιώματα, καὶ ἐζήτησε τὴν ἐλάττωσιν αὐτῶν. Ἡ πρότασις προὐκάλεσε συζήτησιν πρὸς τὸν κ. Θ. Θεοδότου ὅστις παρεδέχθη τὴν ἀνάγκην τῆς ἐλαττώσεως τῶν δικαστικῶν τελῶν, ἀλλ' ἀπέδειξεν ὅλως ἀσύστατον τὴν περὶ ἐλαττώσεως δικηγορικῶν ἐξόδων ἀντικειμένην εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἐργασίας καὶ τῆς συναλλαγῆς.

Ὁ κ. **Νικολαΐδης** συνέστησεν ἵνα οἱ ἕλληνες δικασταὶ καὶ Κωμοδίκαι λαμβάνωνται τοῦ λοιποῦ ἀπὸ τῶν τάξεων τῶν ἐπιστημόνων νομικῶν.

Χθὲς ἐξηκολούθησεν ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς πιστώσεως τοῦ Νομικοῦ Τμήματος καὶ τὸν χρόνον κατηνάλωσαν οἱ Μωαμεθανοὶ βουλευταὶ κατακρίνοντες τὴν λειτουργίαν τοῦ Ἱεροδικείου των, καὶ ἀξιοῦντες διορισμοὺς Τούρκων ἢ Ἀρμενίων πρωτοκολλητῶν ἐν τοῖς δικαστηρίοις τῆς νήσου.

ΜΙΚΡΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Η ΕΚΔΟΊΚΗ ΔΙΚΗ

ἐπανελήφθη τῇ π. Πέμπτῃ ἀντὶ τῆς ὡρισμένης Δευτέρας ἕνεκα τοῦ θανάτου τοῦ μακαρίτου Ι. Μ. Ζαχαριάδου, εἰσελθοῦσα εἰς τὸ στάδιον τῆς ὑπερασπίσεως.

Λεπτομερῆ πρακτικὰ, ἐλλείψει χώρου καὶ χρόνου ἐν τῷ παρόντι φύλλῳ θὰ δημοσιεύσωμεν ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς.

***

Ο ΜΕΓΑΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων καταθέλγει καὶ ἐνθουσιάζει τὸ Λευκωσιατικὸν κοινὸν καὶ τὸν μαθητικὸν κόσμον διὰ τῆς ζωντανῆς ἀναπαραστάσεως τῶν Ὀλυμπιακῶν ἑορτῶν ἐν τῷ Σταδίῳ καὶ ἐν Φαλήρῳ

Ψὲς ἐτίμησε τὸ ὡραῖον θέαμα ἡ Α. Ε. ὁ Μ. Ἁρμοστὴς ἐν τῷ Θεάτρῳ Παπαδοπούλου.

***

ΓΑΜΟΙ

Τῇ π. Κυριακῇ εὐλογήθησαν ἐν Λάρνακι οἱ γάμοι τοῦ εὐπαιδεύτου Γυμνασιάρχου κ. **Λεων. Ἀντωνιάδου** καὶ τῆς περικαλλοῦς καὶ εὖ ἠγμένης δεσποινίδος **Ἰφιγενείας Α. χ: Λοΐζου**. Εἰς τοὺς εὐτυχεῖς νεονύμφους εὐχόμεθα τὰ βέλτιστα.

—Τὴν προσεχῆ Τετάρτην εὐλογηθήσονται οἱ γάμοι τοῦ ἐν Βαρωσίοις ἰατροῦ κ. **Δημ. Σολομωνίδου** μετὰ τῆς δεσποινίδος **Ἑλένης Π. Λανίτου** ἐν τῷ ἐν Λεμησσῷ Ἱ. Ναῷ τῆς Ἁγ. Νάπας τῇ 10ῃ π. μ.

***

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Ἐν Ἀθήναις συνεδέθησαν δι' ἀρραβώνων ἀρραγῶν ὁ κάλλιστος ἐξ Ἄσσας ἰατρὸς κ. **Π. Λεοντιάδης** καὶ ἐσωτερικὸς Βοηθὸς τοῦ Νοσοκομείου «ὁ Σωτὴρ» καὶ ἡ λογία Δεσποινὶς **Καλλιόπη Πασχαλίδου** ὑποψηφία Διδάκτωρ τῆς Φιλολογίας.

***

ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ

Ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπείας τοῦ Μουσείου ἐκηρύχθη ἀρχαῖον μνημεῖον καὶ ὑπήχθη εἰς τὰς προστατευτικὰς διατάξεις τοῦ σχετικοῦ νόμου ὁλόκληρος ἡ τοποθεσία ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Μοναστηρίου Ἀχειροποιήτου ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Κυρηνείας ἡ γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα Καταλύματα ἡ Λάμπουσα (ἐξαιρέσει αὐτῆς τῆς Μονῆς καὶ καλλιεργημένου ἀγροῦ δύο πλέθρων ἐκτάσεως ἀνατολικῶς αὐτῆς κειμένου, ὡς καὶ ἑτέρου τμήματος καλλιεργημένης γῆς περὶ τὰ 10 πλέθρα καὶ ἐπικαλουμένης Καλὸ Χωράφι.)

Τῷ π. Σαββάτῳ μετέστη πρὸς Κύριον ὁ

ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ

γνωσιμώτατος ἀνὰ τὴν νῆσον μεγαλέμπορος καὶ δικαίως ἀπολαύων μεγάλης ἐκτιμήσεως καὶ ἀγάπης παρ' ἅπασι τοῖς συμπολίταις καὶ ξένοις, οἵτινες κατὰ χιλιάδας περιέβαλον τὴν σορὸν του καὶ ἐν εἰλικρινεῖ πένθει προέπεμψαν μέχρι τοῦ τάφου.

Ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ Τριπιώτου, ὅπου ἐτελέσθη ἡ ἐπικήδειος ἀκολουθία ἐχοροστάτησεν ὁ **Πανιερώτ. Μητροπολίτης Κιτίου** κ. Κύριλλος, παρέστησαν δὲ οἱ ἐντιμότ. Ἀρχιδικαστής, Ἀρχιγραμματεύς, Δικηγ. του Στέμματος και ὁ Διευθ. του Κυβερν. Χημείου, ὁ Πανοσιολ. Καθηγούμενος Κύκκου κ. Γεράσιμος, ἅπαντα τὰ ἑλληνικὰ μέλη τοῦ Νομοθ. Συμβουλίου, ὁ Καδῆς χ'' Χαρούζ Ζιαῆ ἐφ., ὁ Δερβὶς Πασᾶς, τα προεδρεῖα τῶν διαφόρων σωματείων τῆς πόλεως

Ἡ Α. Ε ὁ Μ. Ἁρμοστὴς διέπεμψε θερμὸν συλλυπητήριον γράμμα πρὸς τον γαμβρὸν ἐπὶ θυγατρὶ του μεταστάντος κ. Χρ. Σῶζον ἐκφράζων τὴν εἰλικρινῆ καὶ βαθεῖαν λύπην Του ἐπὶ τῇ μεγάλῃ ἀπωλείᾳ τῆς ἑλληνικῆς Κοινότητος ἐν τῷ προσώπῳ του μεταστάντος.

Περὶ τοῦ 50 στεφάνους περιέβαλλον τὴν σορὸν ἐνοῖς τῆς ἀπαρηγορήτου χήρας καὶ τῶν τέκνων καὶ τῶν πολυαρίθμων συγγενικῶν οἰκογενειῶν, ἁπάντων τῶν Ἑλλήνων βουλευτῶν, τοῦ Δημαρχείου Λευκωσίας, τῆς Ἐπιτροπείας τῶν Κοινοτ. Σχολείων, τοῦ Ταμιευτηρίου «ἡ Λευκωσία», τῆς «Ἀγάπης τοῦ Λαοῦ», τῆς «Ἐμπορικῆς Λέσχης» τῆς Λέσχης «Ἀθήναιον» τῆς ἐν Κυθραίᾳ ἐνορίας Ἁγ. Ἀνδρονίκου, τόπου γεννήσεως τοῦ μεταστάντος, τῆς Ἐμπορικῆς Ἑταιρείας «Ζαχαριάδου—Σεβέρη», τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Ἐκκλησίας Τριπιώτου, τῶν ἐμπόρων, ὑελοπωλῶν, ῥωποπωλῶν (χερδοβατζήδων) Λευκωσίας καὶ πολυαρίθμων φιλικῶν οἰκογενειῶν.

Ἐπικήδειον εἶπεν ὁ **Πανιερώτ. Μητροπολ. Κιτίου** ἐπίκαιρα μὲν διδάξας περὶ τῆς ἐγκοσμίου ματαιότητος καὶ τῆς ἐπουρανίου αἰωνιότητος, εὐφραδῶς δὲ καὶ εὐπρεπῶς ἐξάρας τὰς πολλαπλᾶς καὶ μεγάλας τοῦ προκειμένου νεκροῦ ἀρετάς, ὡς ἀτόμου, ὡς πολίτου καὶ ὡς οἰκογενειάρχου, δημιουργήσαντος εἰς ἑαυτὸν ἐξ ἐλαχίστων ἐξαίρετον θέσιν κοινωνικὴν διὰ τῆς χρηστότητος, τῆς τιμῆς καὶ τῆς φιλοπονίας ἐπεκτείναντος ἐν τοῖς πρώτοις καὶ ἀνυψώσαντος τὴν ἐμπορίαν τῆς Κύπρου καὶ δι' ὅλου τοῦ ἀκανθώδους ἀλλὰ πάντοτε εὐδοκίμου ἐμπορικοῦ σταδίου του ἐπιδειξαμένου παραδειγματικὴν χρηστότητα καὶ τιμὴν ἐν ταῖς συναλλαγαῖς καὶ ὡς συνεταίρου διατελέσαντος σπουδαίου καὶ τὰ μάλιστα χρηστοῦ παράγοντος καὶ ἰθύντορος τῆς προαγωγῆς καὶ ἀκμῆς τῶν συνεταιρικῶν ἐργασιῶν καὶ μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ διευθύνοντος τὴν γνωστὴν καὶ εὐεργετικὴν ἐν Κυρηνείᾳ Ἑταιρείαν «Ζαχαριάδη—Σεβέρη». Ὡς πολίτης ἐτιμήθη παρὰ τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ διὰ πάντων τῶν κοινοτικῶν καὶ πολιτικῶν ἀξιωμάτων ἐν τοῖς Διοικητικοῖς καὶ Δημοτ. Συμβουλίοις, ἐν ταῖς Σχολικαῖς καὶ Ἐκκλησιαστικαῖς Ἐπιτροπείαις, καὶ τὰς πρὸς τὴν κοινότητα ὑπηρεσίας του ἐχαρακτήρισε πάντοτε ζῆλος φιλόπατρις καὶ εὐσεβής πάντοτε δὲ ἐγένετο ὁ γενναιότερος συντελεστὴς περὶ χρηματικὰς εἰσφορὰς ὑπὲρ εὐαγῶν καὶ φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων. Ὡς οἰκογενειάρχης τὸν οἶκόν του ἀνέδειξεν ἑστίαν πάσης οἰκογενειακῆς ἀρετῆς διὰ τῆς σεβαστῆς συζύγου του ἀνηκούσης εἰς τὴν πατριαρχικὴν καὶ πάσας τὰς ἀρετὰς ἀσκοῦσαν οἰκογένειαν Ἰ. Εὐαγγελίδου καὶ ἐξέθρεψε τέκνα βαίνοντα ἐπὶ τὰ ἴχνη του καὶ πολύτιμον καὶ ἀσφαλὲς ἐφόδιον ἔχοντα τὰς ὑπερόχους ἀρετάς του, δι' ὧν ἐξησφάλισαν τὴν παρασκευασθεῖσαν εἰς αὐτὰ κοινωνικὴν θέσιν καὶ τὴν ἐπὶ τὰ πρόσω δι' ἑαυτῶν εὐέλπιν σταδιοδρομίαν.

Τοιοῦτον ἄνδρα ἐκήδευσε τῇ π. Κυριακῇ ἡ Λευκωσία πᾶσα, ἥτις τὸν νεκρὸν αὐτοῦ τιμήσασα ἐτίμησεν ἑαυτὴν καταδείξασα ὅτι γινώσκει νὰ τιμᾷ τοὺς ἐναρέτους καὶ χρηστοὺς πολίτας αὐτῆς, μακρὰν τῆς αἴγλης καὶ τῆς ἐπιβολῆς πάσης πολιτικῆς ἢ ἄλλης ἐξουσίας. Μετὰ τὴν κηδείαν τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιεπισκόπου, αὕτη ἐγένετο πάνδημος ὡς πρός τε τὸ πλῆθος τῶν πολιτῶν καὶ τὸ ἀξίωμα τῶν παραστασῶν ἐπισημοτήτων.

Αἱ τιμαὶ αὗται ἔστωσαν παράδειγμα πᾶσι τοῖς τὰ κοινὰ πράττουσιν εἰς ἐνθάρρυνσιν πρὸς εὔορκον καὶ φιλόπολιν ἐξάσκησιν τῶν ἐμπεπιστευμένων εἰς αὐτοὺς ὑπηρεσιῶν, πρὸς τοὺς ἐμπορευομένους ἵνα καταμάθωσιν ὅτι καὶ αἱ ἐμπορικαὶ συναλλαγαὶ κοσμούμεναι διὰ τῆς τιμῆς καὶ τῆς χρηστότητος καὶ ἀποκομίζουσαι κέρδη ἐφ' ὧν ἡ κοινωνία εὐεργετεῖται καὶ προάγεται, περιποιοῦσι τὴν κοινὴν ἐκτίμησιν καὶ ἀγάπην, αἵτινες εἶνε τιμιώτατον κτῆμα παντὸς πολίτου.

Αἱ αὐθόρμητοι καὶ εἰλικρινεῖς αὗται τιμαὶ ἔστωσαν παρηγορίας βάλσαμον εἰς τὴν ἀλγεινότατα τρωθεῖσαν καρδίαν καρδίαν τῆς σεβαστῆς χήρας μετὰ τῶν ἀπορφανισθέντων τέκνων καὶ τῶν λοιπῶν συγγενῶν.

Ἐξ Ἀλεξανδρείας ἠγγέλθη ὁ πρόωρος θάνατος τοῦ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΙΑΚΩΒΙΔΟΥ

ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς ἡλικίας του, 52 μόλις ἐτῶν, καὶ πατρὸς πολυμελοῦς οἰκογενείας.

Ὁ μεταστὰς ἀνήκει εἰς τὴν ἐξ Ἀθηαίνου πολύκλαδον ὁμώνυμον οἰκογένειαν καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐκ νεότητος ἐγκατασταθεὶς δι' ἐντίμου καὶ νοήμονος ἐργασίας κατέλαβεν ἔντιμον θέσιν παρὰ τῇ ἐκεῖθι Ἑλληνικῇ καὶ ἰδίᾳ τῇ Κυπριακῇ παροικίᾳ καὶ νυμφευθεὶς ἀποκατέστησεν οἶκον, ἐν ᾧ ἐθεραπεύετο πᾶσα ἐθνικὴ καὶ προσωπικὴ ἀρετή, ἀναδείξας οὕτω υἱοὺς καὶ θυγατέρας ἐφ' οἷς πᾶς οἶκος θὰ ἠδύνατο νὰ σεμνύνηται, οὗτοι δὲ πάντες ἀποτελοῦσι τὸ πολύτιμον δώρημα πρὸς τὴν κοινωνίαν παρ' ἧ ἐγένετο ὁ μεταστὰς οὐ μόνον φιλόστοργος σύζυγος καὶ πατήρ, ἀλλὰ καὶ ἔμπορος πολλῆς καὶ δικαίας ἀπολαύων ἐκτιμήσεως, φιλότιμος καὶ φιλόστοργος ἀδελφὸς καὶ συγγενής, ὡς τοῦτο πολλάκις ἐμπράκτως κατέδειξε, εἰς δὲ τὰ τέκνα του καταλείπει πολύτιμον καὶ ἀσφαλῆ κληρονομίαν τὴν παρὰ τῷ ἐμπορικῷ κόσμῳ καὶ τῇ κοινωνίᾳ ἀνεγνωρισμένην τιμὴν καὶ χρηστότητα καὶ τὴν ἐπιμεμελημένην καὶ ἑλληνοπρεπῆ ἀγωγὴν αὐτῶν.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Εὐγνώμονες ἐπὶ τῇ πανδήμῳ συμμετοχῇ εἰς τὴν πλήξασαν ἡμᾶς ἀνήκεστον συμφορὰν ἀνακύπτομεν μικρὸν ἵνα ἐκφράσωμεν τὴν βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην καὶ εὐχαριστίαν πρός τε τὸν Ἀνώτατον τῆς νήσου Ἄρχοντα, πρὸς τοὺς ἐντιμ. Ἀρχιδικαστὴν κ. Τάϋζερ, Ἀρχιγραμματέα κ. Κλῶζον, Δικηγ. τοῦ Στέμματος κ. Ρῆς Δαΐβις καὶ τοὺς λοιποὺς κυβερνητικοὺς λειτουργούς, τοὺς κ. κ. Νομοθέτας, τὸν Καδῆν Χ'' Χαροὺζ Ζιαῆ Ἐφ., τὸν Δερβὶς Πασᾶν, πρὸς τὴν Δημοτ. Ἐπιτροπείαν Λευκωσίας, πρὸς τὰς Ἐπιτροπείας τῶν Ἀναγνωστηρίων καὶ Λεσχῶν, τῆς πόλεως πρὸς τὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμιευτηρίου «Ἡ Λευκωσία» πρὸς τὴν ἐπιτροπείαν τῆς Ἐκκλησίας Τριπιώτου, πρὸς τοὺς κ. ἐμπόρους, ὑελοπώλας καὶ ῥωποπώλας, πρὸς τὴν ἐνορίαν Ἁγ. Ἀνδρονίκου Κυθραίας καὶ πρὸς ἅπαντας τοὺς φίλους συμπολίτας τοὺς εὐμενῶς καὶ εἰλικρινῶς μετασχόντας τοῦ βαθυτάτου πένθους ἡμῶν ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ προσφιλεστάτου συζύγου καὶ πατρός.

Ἐν Λευκωσίᾳ
τῇ 15 Φεβρουαρίου 1907.

Ἡ πενθοῦσα οἰκογένεια
Ἰ. Μ. Ζαχαριάδου

ΖΗΤΕΙΤΑΙ Ἕλλην Ὀρθόδοξος ἔγγαμος ἱερεὺς διὰ τὴν πλησίον Ἀνατολὴν ἀντὶ συμφερούσης ἀμοιβῆς. Ὁ βουλόμενος ἀποταθήτω διὰ περαιτέρω πληροφορίας πρὸς τὸν κ. Ἰ. Τ. Λοϊζίδην ἐν Λευκωσίᾳ.

ΑΤΜΟΠΛΟΪΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΛΕΜΗΣΣΟΥ

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Προσκαλοῦνται ἅπαντες οἱ μέτοχοι τῆς Ἀτμοπλοϊκῆς Ἑταιρείας Λεμεσοῦ κατὰ τὴν 10ην Μαρτίου ε. ν. περὶ ὥραν 1 μ. μ. εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ἑταιρείας ἐν Λεμησσῷ πρὸς συγκρότησιν τῆς τακτικῆς ἐτησίας Γενικῆς Συνελεύσεως. Τὰ ἑξῆς θέματα θέλουσι τεθῇ ἐνώπιον τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως :—

1) Λογοδοσία τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου περὶ τῆς διαχειρίσεως τῆς Ἑταιρείας ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως αὐτῆς μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1906 καὶ περὶ τῆς καταστάσεως ἐν γένει τῆς Ἑταιρείας.

2) Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῶν ἐλεγκτῶν διὰ τὴν χρῆσιν τῶν Ἑταιρικῶν Κεφαλαίων ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τῆς Ἑταιρείας μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1907.

3) Ἔγκρισις τοῦ καταρτισθέντος ἰσολογισμοῦ.

4) Ἐκλογὴ δύο μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὧν ἡ θέσις χηρεύει, καὶ ἀντικατάστασις τῶν κ. κ. Κύρου Γ. Πηλαβάκη. Δ. Ἀγγελούδη καὶ Γαβριὴλ Λεύρου, ὧν ἡ ὑπηρεσία ἔληξε συνῳδὰ τῷ 13ῳ ἄρθρῳ τοῦ Καταστατικοῦ.

5) Καθορισμὸς τῆς ἀμοιβῆς τῶν ἐλεγκτῶν συμφώνως τῷ 37ῳ ἄρθρῳ τοῦ Καταστατικοῦ.

6) Ἐκλογὴ δύο ἐλεγκτῶν διὰ τὸ ἔτος 1907.

7) Ἀπόφασις περὶ τοῦ ποσοῦ, ὅπερ ἡ Ἀτμοπλοϊκὴ ἑταιρεία θὰ ἐγγράφῃ ὡς μέτοχος εἰς τὴν ὑπὲρ ἀνεγέρσεως ξενοδοχείων ἑταιρείαν.

8) Καθορισμὸς τῆς ἀμοιβῆς μέλους τινὸς τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δι' ὑπηρεσίας του πρὸς τὴν Ἑταιρείαν συμφώνως τῷ 18 ἄρθρῳ τοῦ Καταστατικοῦ.

9) Προσθήκη εἰς τὸ ἄρθρον 29ον τοῦ καταστατικοῦ τῶν ἑξῆς: «Οἱ κάτοχοι ἀνωνύμων μετοχῶν δικαιοῦνται νὰ παρίστανται εἰς τὰς Γεν. Συνελεύσεις αὐτοπροσώπως εἴτε διὰ πληρεξουσίων· ὀφείλουσιν ὅμως οἱ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ εὑρισκόμενοι πρὸ 10 τοὐλάχιστον ἡμερῶν καὶ οἱ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ πρὸ 15 τοὐλάχιστον ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὁριζομένης διὰ τὴν συγκρότησιν τῆς Γεν. Συνελεύσεως ἡμέρας νὰ καταθέτωσι τοὺς τίτλους των εἰς τὰ μέρη ἔνθα ἤθελε διορίσει τὸ Δ. Συμβούλιον. Εἰς ἕκαστον αὐτῶν χορηγεῖται ἀπόδειξις ὀνομαστική, ἐν ᾗ ἀναφέρονται οἱ ἀριθμοὶ τῶν κατατεθεισῶν μετοχῶν καὶ αἱ ψῆφοι ἃς κέκτηνται καὶ ἥτις θέλει χρησιμεύσει αὐτοῖς ἢ τοῖς πληρεξουσίοις των ὡς εἰσιτήριον.

10) Νὰ προστεθῶσιν εἰς τὸ τέλος τοῦ δου ἐδαφίου τοῦ 16ου ἄρθρου τοῦ Καταστατικοῦ αἱ λέξεις ἐξαιρουμένης τῆς θέσεως διευθυντοῦ.»

Γίνεται γνωστὸν ὅτι μόνον μέτοχοι κεκτημένοι δικαίωμα ψήφου ἤτοι ἔχοντες 10 κατ' ἐλάχιστον μετοχὰς δικαιοῦνται νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν Γεν. Συνέλευσιν.

Μέτοχοι δικαιοῦνται νὰ διορίσωσιν ἄλλους μετόχους ὡς πληρεξουσίους των, ἵνα παραστῶσι κατὰ τὴν Γ. Συνέλευσιν τὰ πληρεξούσια πρέπει νὰ προσαχθῶσι τῷ κ. Γαβριὴλ Λεύρῳ εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ἑταιρείας 4 τοὐλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ὁρισθείσης διὰ τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν ἡμέρας.

Ἐν Λεμησσῷ τῇ 1)14 Φεβρ. 1907

Ἐκ τοῦ Δ. Συμβουλίου.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Κύριε,

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ καταστήσω ὑμῖν γνωστὸν ὅτι ἀπὸ τῆς σήμερον προσέλαβον εἰς τὸ Κατάστημά μου τὸν υἱόν μου

ΧΡΥΣΑΝΘΟΝ ΧΑΤΖΗΚΥΠΡΗ

ὅστις θὰ δικαιοῦται καὶ νὰ ὑπογράφῃ διὰ τῆς ὑπογραφῆς

Χ'' ΚΥΠΡΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΚΑΙ ΥΙΟΙ

ἀντὶ τῆς μέχρι τοῦδε ἁπλῆς ὑπογραφῆς μου **χ'' Κυπρῆς Κωνσταντινίδης.**

Ἐν Λευκωσίᾳ τῇ 14)27 Φεβρ. 1907.

Ὁ κ. χ'' Κυπρῆς Κωνσταντινίδης θέλει ὑπογράφει.

Ὁ κ. Χρύσανθος Χατζηκυπρῆ θέλει ὑπογράφει.

Διατελοῦμεν κ.λ.π.

χ'' Κυπρῆς Κωνσταντινίδης καὶ Υἱοί.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Πληροφοροῦνται πάντες οἱ ἔχοντες οἱασδήποτε ληψοδοσίας μετὰ τοῦ ἀποβιώσαντος **χ'' Κωνσταντῆ χ'' Χρίστου**, ἐμπόρου ἐν Λευκωσίᾳ, νὰ ἐμφανισθῶσιν ἐνώπιον ἡμῶν, οἵτινες δυνάμει διαθήκης τοῦ μακαρίτου διωρίσθημεν ὑπὸ τοῦ Ἐπαρχ. Δικαστηρίου Λευκωσίας διαχειρισταὶ τῆς περιουσίας αὐτοῦ ἵνα ἐκκαθαρίσωσι μεθ' ἡμῶν τοὺς λογαριασμούς των, παρακαλοῦνται δ' ὅπως πράξωσι τοῦτο ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ σήμερον.

Ἐν Λευκωσίᾳ
τῇ 10)23 Φεβρουαρίου 1907

Οἱ διαχειρισταὶ τῆς περιουσίας

Σπῦρος Χριστοδούλου
Στυλιανὸς Ν. Θεοφανίδης

ΜΕΓΑ ΥΕΛΟΠΩΛΕΙΟΝ
Ν. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ ΚΑΙ ΣΑΣ
ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Ἐχομίσθησαν εἰς τὸ γνωστὸν τοῦτο Κατάστημα

ΧΡΗΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΑ νεωτάτου συστήματος κατὰ τοῦ πυρὸς διαφόρων ποιοτήτων καὶ μεγεθῶν ἀγγλικῆς προελεύσεως.

ΩΡΟΛΟΓΙΑ. Πλουσιωτάτη συλλογὴ ὡρολογίων ἐκκρεμῶν καὶ ἐξυπνητηρίων διὰ κώδωνος ἢ μουσικῆς παντὸς εἴδους.

ΜΑΧΑΙΡΟΠΗΡΟΥΝΑ ἐξ ἀργιλίου (ἀλουμινίου) ὁμοιότατα πρὸς ἀργυρᾶ μὴ ὀξειδούμενα καὶ ἄλλα διάφορα προσιτὰ εἰς πᾶν βαλάντιον.

ΔΟΧΕΙΑ ἀποπάτων πρὸς ἀποφυγὴν τῆς δυσωδίας νεωτάτου συστήματος.

ΑΝΤΛΙΑΙ καταθλιπτικαὶ ἀντλοῦσαι ὕδωρ ἀπὸ τῶν βαθυτάτων φρεάτων καὶ ἀναβιβάζουσαι τοῦτο εἰς τὰ ὑψηλότερα πατώματα τῶν οἰκιῶν.

ΕΛΑΙΟΝ διὰ μηχανάς.

ΣΕΡΒΙΤΣΙΑ ἐκ πορσελάνης φαγητοῦ, τείου, καφὲ καὶ νιπτῆρες (λαβομάνοι).

ΤΕΛΙΚΑ καὶ ***ΠΙΑΤΙΚΑ*** γαλλικῆς προελεύσεως πρὸς πᾶσαν χρῆσιν οἰκιακήν.

Ἅπαντα τὰ εἴδη ταῦτα κατὰ μεγάλας καὶ πλουσίας συλλογὰς εὑρίσκονται εἰς τὸ γνωστὸν τοῦτο κατάστημα πωλούμενα χονδρικῶς καὶ λιανικῶς εἰς τιμὰς ἀνεπιδέκτους συναγωνισμοῦ.

ΕΙΣ ΤΟ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ
ΤΟΥ κ. ΚΩΝΣΤ. ΛΥΜΠΟΥΡΗ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΕΝΤΡ. ΟΔΟΝ

Κατασκευάζονται μετὰ φιλοκαλίας καὶ κομψότητος :

ΑΝΘΗ τεχνητὰ παντὸς εἴδους
ΣΤΕΦΑΝΟΙ διὰ γάμους.
ΣΤΕΦΑΝΟΙ διὰ κηδείας.
ΛΑΜΠΑΔΕΣ ἐκ καθαροῦ κηροῦ πεποικιλμένοι καὶ ἐπίχρυσοι καὶ ἀντὶ τιμῶν ἀνεπιδέκτων συναγωνισμοῦ.

Δέχεται παραγγελίας δι' ἅπασαν τὴν νῆσον.

ΜΕΤΑΞΟΣΠΟΡΟΙ

ΤΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΠΡΟΚ. ΣΥΜΕΩΝΙΔΟΥ

Καθιστῶ γνωστὸν πρὸς τοὺς ἐνδιαφερομένους ὅτι ἅπασαν τὴν ἐφετεινὴν μεταξοσποροπαραγωγὴν τοῦ γνωστοῦ γεωπόνου καὶ σποροπαραγωγοῦ κ. **Προκ. Συμεωνίδου** ἐξηγόρασα δι' ἰδιόν μου λογαριασμὸν καὶ οἱ θέλοντες νὰ προμηθευθῶσι μεταξόσπορον δύνανται ν' ἀπευθύνωνται πρὸς με εἰς Κυθραίαν, ἢ πρὸς τὸν κ. **Λουκᾶν Μαρκίδην** ἐν Λευκωσίᾳ.

Ἐν Κυθραίᾳ
τῇ 16 Φεβρουαρίου 1907

Μιχαὴλ Ἀτταλίδης.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΕΤΡΟΥ

ΕΠΙΠΛΟΠΟΙΟΣ

Ἐν τῇ Κεντρικῇ ὁδῷ.

Καθιστᾷ γνωστὸν ὅτι κατασκευάζει νεκρικὰ φέρετρα (κάσσαις τῶν πεθαμμένων) διὰ πᾶσαν ἡλικίαν καὶ ἀντὶ συγκαταβατικωτάτων τιμῶν.

ΝΟΜΟΘΕΤ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

ΠΡΟΕΔΡΕΙΑ ΑΡΧΙΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ Δ'

Ἡμέρα Τρίτη, 6|19 Φεβρουαρίου

Ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδρίας καὶ τὸ Συμβούλιον ἐπιλαμβάνεται ἀμέσως τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Τὸ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου ζήτημα εἶναι ἡ τροποποίησις τοῦ Μωαμεθανοῦ Βουλευτοῦ.

Σεφκὲτ Ἐφ. Ἐξέθηκα τὰς ἐνστάσεις μου καὶ ἂν ἔχῃ τις ν' ἀντείπῃ εὐχαρίστως θ' ἀκούσω.

Ἀρχιγραμματεύς. Πρὶν θέσω τὴν τροποποίησιν εἰς ψηφοφορίαν θὰ ἐξηγήσω τὴν θέσιν τῆς Κυβερνήσεως. Ὁ κυριώτερος ὑποστηρικτὴς τῆς παραγράφου εἶπεν ὅτι ὁ τόπος θ' ἀποποιηθῇ τὴν πληρωμὴν τῶν φόρων καὶ οἱ φίλοι του θὰ ἦσαν πρόθυμοι νὰ στολίσωσι τὰς φυλακάς, ἀλλ' ἐγὼ ἐπίστευον ὅτι θὰ ἐξακολουθῇ νὰ στολίζῃ τὴν αἴθουσαν ταύτην διὰ τῆς εὐγλωττίας του, οὐδὲ νομίζω ὅτι θὰ εὑρεθῇ ἐν ταῖς φυλακαῖς ὅπου θὰ περιηγεῖτο εἰς δυσχερῆ θέσιν. Ὅτε ἤκουον τοὺς λόγους τούτους ἀνελογιζόμην τοὺς κατωτέρους ὑπαλλήλους οἵτινες ἐξετίθεντο εἰς τὴν δυσμένειαν τῶν χωρικῶν. Λυπούμεθα ὅτι αἱ δηλώσεις αἵτινες ἐξεστομίσθησαν χθὲς δὲν ἐπεδοκιμάσθησαν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὁ Πανιερώτατος ἐξεδήλωσε τὴν προθυμίαν ὅπως ἀπαλειφθῇ τὸ σχετικὸν ἐδάφιον.

Ὡς ἀπαιτεῖ ἡ τάξις τὸ πρῶτον λυθησόμενον ζήτημα εἶναι ἡ ψηφοφορία ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ ἐντ. Ὀθωμ. μέλους. Εἶναι πρόδηλον ὅτι ἀπέναντι τῆς ῥηθείσης ἀπειλῆς πρὸς ἀντίστασιν οὐδεμία αἵρεσις ἀφίεται εἰς τὰ ἐπίσημα μέλη, ἅτινα ὀφείλουσι νὰ ψηφίσωσιν ὑπὲρ τῆς προτάσεως τοῦ Ὀθωμ. μέλους.

Χ'' Ἰωάννου. Εἶναι ἀληθές, κύρ. Πρόεδρε, ὅτι ἐν τῇ ὑπὸ συζήτησιν παραγράφῳ γίνεται λόγος περὶ φοροστασίου ἀλλὰ κατὰ τρόπον τοιοῦτον ὥστε νὰ φαίνηται ὅτι ὡρίμασε μὲν ἡ γνώμη αὕτη, δὲν ἀπεφασίσθη ὅμως ἡ πραγματοποίησις αὐτῆς σήμερον. Γίνεται οὕτως ὥστε καθαρῶς νὰ νοῆται ὅτι δυνατὸν νὰ προβῇ καὶ μέχρι φοροστασίου ὁ λαός, ἐὰν δὲν καταπαύσῃ ἡ οἰκονομικὴ κρίσις ἥτις τὸν μαστίζει. Οὐχ ἧττον ἡ λέξις αὕτη, ἥτις ἠχεῖ κακῶς εἰς τὰ ὦτα τῆς Κυβερνήσεως, ὑπάρχει ἐν τῇ παραγράφῳ καὶ προτίθεμαι νὰ δώσω τὴν δέουσαν ἐξήγησιν τοῦ πράγματος.

Δὲν φρονῶ ὅτι ἐν τῇ παραγράφῳ καὶ ἐν τῇ λέξει **φοροστάσιον** ὑπάρχει ἡ ἔννοια τῆς ἀπειλῆς καὶ τῆς βίας, τὴν ὁποίαν θέλει ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐννοήσῃ ὡς ἐπισειομένην κατ' αὐτῆς, ἀλλ' ἁπλῶς ἐκφράζεται κατὰ τρόπον ἐμφαντικὸν ἡ μομφὴ καὶ ἀποδοκιμασία τοῦ Συμβουλίου κατὰ τοῦ καταθλιπτικοῦ βάρους τῶν 92,800 λιρῶν τὸ ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις, ἀδίκως ἐπιβληθὲν, δὲν θέλει ν' ἄρῃ ἀπὸ τῶν ὤμων τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ.

Ἔχομεν τὴν ἀπαιτουμένην στοιχειώδη εὐθυκρισίαν, ὥστε νὰ κατανοήσωμεν ὅτι διὰ τῆς βίας δὲν δυνάμεθα νὰ κατισχύσωμεν τῆς πανισχύρου Βρεττανικῆς Αὐτοκρατορίας, ἀλλὰ κάμνομεν λόγον περὶ φοροστασίου ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, ἣν ἀνέφερα ἀνωτέρω, καὶ διότι ἡ πραγματοποίησίς του δὲν εἶναι πρᾶξις ἀντικειμένη εἰς τὸν συνταγματικὸν χάρτην καὶ τοὺς νόμους τῆς χώρας. Λέγω τοῦτο ἔχων ὑπ' ὄψιν μου τί συνήθως συμβαίνει ἐν τῇ Νήσῳ καὶ ἐνώπιον τῶν ἀγγλικῶν δικαστηρίων. Πολλοὶ εἶναι οἱ μὴ πληρώνοντες τοὺς ἑαυτῶν φόρους ἕνεκεν ἀπορίας ἢ ἀρνήσεως ἢ ἄλλων λόγων, τὸ δὲ ἔνδικον μέσον δι' οὗ πειθαναγκάζονται εἰς τὸν σεβασμὸν τοῦ νόμου εἶναι ἡ δικαστικὴ ἀπόφασις δι' ἧς ἡ Κυβέρνησις προβαίνει εἰς τὴν ἐκποίησιν τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας τῶν ὀφειλετῶν τοῦ Δημοσίου ἵνα ἱκανοποιήσῃ τὴν ἀπαίτησιν τῶν φόρων της. Ἐπομένως, ἀφοῦ τοῦτο εἶναι νόμιμον διὰ τοὺς ὀλίγους, δὲν βλέπω διατί νὰ μὴ εἶναι τοιοῦτο καὶ διὰ τοὺς πολλούς. Ἀλλὰ τότε θὰ ἠδύνατό τις νὰ ἐρωτήσῃ, ποῖον τὸ πρακτικὸν ἀποτέλεσμα τοῦ διαβήματος τούτου, καὶ διατί τὸ ἔντιμον Ἑλληνικὸν μέλος ὁ κ. Θεοδότου ποιεῖται μνείαν περὶ ποινικοῦ νόμου καὶ φυλακῶν; Διότι τὸ γενικὸν τοῦτο μέτρον τοῦ φοροστασίου θὰ προσελάμβανεν ἔννοιαν σοβαροῦ πολιτικοῦ γεγονότος καὶ θὰ ἐπέσυρε σύντονον τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῶν λόγων, οἵτινες τὸ ἐπροκάλεσαν.

Θεωροῦμεν ὅτι εἶναι μέσον δι' οὗ θὰ ἐξεγερθῇ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς νήσου τοσοῦτος πάταγος, ὥστε νὰ ἐξαναγκασθῇ ἡ Κυβέρνησις νὰ προβῇ εἰς δικαίαν λύσιν ζητήματος, ἣν ὁ τόπος θεωρεῖ ἐπιβεβλημένην, ἐὰν δὲ ὁ κ. Θεοδότου ἐποιήσατο δήλωσιν ὅτι ἦτο ἕτοιμος νὰ κοσμήσῃ τὰς κυπριακὰς φυλακὰς ἐξ αἰτίας τοῦ φοροστασίου τούτου, ἤθελε νὰ καταδείξῃ ὅτι χάριν τῶν συμφερόντων τῆς ἑαυτοῦ Πατρίδος ἦτο ἕτοιμος ν' ἀναλάβῃ μετὰ τῶν Ἑλλήνων συναδέλφων του πᾶσαν εὐθύνην τοῦ γεγονότος, ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἠννόει νὰ χαρακτηρίσῃ αὐτὸ ὡς παράνομον καὶ τὰ ἀγγλικὰ δικαστήρια θὰ ἐτιμώρουν τὴν πρᾶξιν ὡς ἀξιόποινον.

Λυποῦμαι ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐδήλωσεν ὅτι θὰ συνταχθῇ μετὰ τῆς προτάσεως τῶν ἐντ. μωαμεθ. μελῶν. Ὡς ἔχει ἡ πρότασις αὕτη, τυγχάνει τοσοῦτῳ χλιαρὰ καὶ ἀόριστος, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ προκαλέσῃ τὴν μέριμναν τῆς Κυβερνήσεως καὶ νὰ μὴ ἀνταποκρίνηται πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν συμφερόντων τῆς νήσου. Δὲν θίγει ποσῶς, τὸ σοβαρώτατον ζήτημα τοῦ πλεονάσματος τῶν δημοσίων προσόδων, οὔτε ἀμέσως οὔτε ἐμμέσως, οὔτε ἐγγὺς οὔτε πόρρωθεν. Διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις θὰ ἐνήργει μᾶλλον συνταγματικῶς, ὡς οὖσα μᾶλλον σύμφωνος πρὸς τὸ γενικὸν φρόνημα τῆς χώρας, ἐὰν εἰσηγεῖτο ἰδίαν πρότασιν, θίγουσαν οὐσιαστικώτερόν πως τὸ πρᾶγμα, καὶ δὲν ὑπεστήριζε τὴν οὐδὲν ἐκφράζουσαν τουρκικὴν πρότασιν. Ὡς θὰ πράξῃ ἡ Κυβέρνησις, μεγάλη θὰ γένηται εἰς τὸν τόπον ἀδικία Συνεκροτήθη τὸ Συμβούλιον τοῦτο ἵνα καθιστᾶται γνωστὴ ἡ θέλησις καὶ αἱ ἀνάγκαι τοῦ κυπριακοῦ λαοῦ, καὶ ἐντούτοις διὰ τῆς ψηφοφορίας ἐπὶ τῆς συζητουμένης παραγράφου δὲν θὰ ἐκφρασθῇ ποσῶς ἡ γνώμη τῆς μεγίστης πλειονότητος τοῦ λαοῦ τούτου. Θὰ σεβασθῶμεν κατ' ἀνάγκην τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ψηφοφορίας συμφώνως πρὸς τοὺς ὀργανικοὺς νόμους τοῦ Συμβουλίου, ἀλλὰ θεωροῦμεν καθῆκον ἡμῶν νὰ διακηρύξωμεν ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι τὸ φρόνημα ὅλων τῶν Ἑλλήνων ἀντιπροσώπων, δὲν εἶναι ἡ γνώμη τῶν 4/5 τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ. Ἡ Κυβέρνησις θὰ ἐνήργει κοινοβουλευτικώτερον, ἐὰν ἀπεῖχε τῆς ψηφοφορίας, ἵνα καταδειχθῇ τί τὰ Ἑλληνικὰ καὶ τί τὰ μωαμεθανικὰ μέλη ζητοῦσιν, ἀφοῦ ἄλλως τε ἡ πραγματοποίησις τῶν ζητουμένων ἐξήρτηται ἀπὸ τῶν διαθέσεων καὶ τοῦ οἱουδήποτε πρὸς τὸ δίκαιον σεβασμοῦ τῆς Κεντρικῆς Κυβερνήσεως.

Τὸ ζήτημα τῶν 92,800 λιρῶν εἶναι τόσον σπουδαῖον, ὥστε δὲν πρέπει νὰ τὸ παρακάμψῃ τὸ Συμβούλιον τοῦτο. Εἶναι ζήτημα εἰς ὃ καθῆκον ἔχει τὸ Συμβούλιον ν' ἀσχοληθῇ ὡς ἠσχολήθησαν εἰς αὐτὸ καὶ πᾶσαι αἱ προγενέστεραι νομοθετικαὶ σύνοδοι. Εἶναι ζήτημα, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ ψήφισμα κατὰ τὸ 1892 ἐγένετο, εἰς τὸ ὁποῖον ὁμοφώνως Ἕλληνες καὶ Τοῦρκοι καὶ τὰ ἐπίσημα μέλη διετύπωσαν τὴν δικαίαν ἐπιθυμίαν καὶ σύστασιν, ἵνα ἀπαλλαγῇ ἡ Κύπρος τοῦ βάρους τῶν 92,800 λιρῶν. Εἶναι ζήτημα, δι' ὃ καὶ αἱ Κυβερνήσεις τῆς νήσου ἐποιήσαντο εἰλικρινῶς ἐκθέσεις, ὅτι ἐφόσον δὲν ἤρετο τὸ οἰκονομικὸν τοῦτο ἄχθος, ἀδύνατον ἦτο νὰ ὀρθοποδήσῃ ἡ χώρα. Μεταξὺ ἄλλων ἀναφέρω τὸν πρώην Μ. Ἁρμοστὴν τῆς Κύπρου τὸν Στρατηγὸν Σὶρ Ῥοβέρτον Βίδδωλφ ὅστις ἀπεριφράστως εἰς τὰς ἐκθέσεις του κατεδίκασε καὶ προεῖπε τὰς ὀλεθρίας ἐπὶ τοῦ τόπου συνεπείας τοῦ ἄχθους τῶν 92,800 λ. Καὶ ἀπορῶ πῶς ὑπὸ τὴν πρόφασιν ὅτι θίγονται τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα τοῦ Σουλτάνου δὲν θέλουσι τὰ ἐντ. μουσουλμανικὰ μέλη νὰ μᾶς ἐνισχύσωσιν εἰς ὑπόθεσιν, ἧς ἡ δικαία λύσις ἐξίσου εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη θὰ γένηται ἐπωφελής. Λέγω πρόφασιν, διότι δὲν παραβλάπτονται καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παραβλαφθῶσι τὰ δικαιώματα ταῦτα ἐκ τῆς διευθετήσεως τοῦ λεγομένου ὑποτελικοῦ φόρου. Τὰ δικαιώματα ταῦτα παράγονται καὶ κανονίζονται διὰ τοῦ μεταξὺ τῶν Ὑψηλῶν Συμβεβλημένων σχετικοῦ συμβολαίου, τῆς Συμβάσεως δηλ. τοῦ 1878, ἥτις ἐφόσον ὑπάρχει, ὑπάρχουσι καὶ τὰ δικαιώματα ταῦτα. Διὰ τῆς ὑπὸ συζήτησιν παραγράφου δὲν ζητεῖται ἡ κατάργησις τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς πληρωμὴν τῶν 92,800 λιρῶν, ἀλλὰ ζητεῖται ὅπως τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην φέρῃ αὐτὴ ἡ Ἀγγλία ἥτις ἀνέλαβε δι' ἰδίους σκοποὺς τὴν διαχείρισιν τῆς νήσου. Ἐν τίνι σημείῳ θίγεται τὸ κῦρος τῆς Συμβάσεως τοῦ 1878; Ὡς τίθεται, τὸ ζήτημα εἶναι τίνα βαρύνει ἡ σύμβασις. Ἡμεῖς λέγομεν καὶ ὑποστηρίζομεν ὅτι ἡ ὑποχρέωσις τῆς συμβάσεως βαρύνει μόνην τὴν Μ. Βρεττανίαν καὶ μεθ' ἡμῶν ὑποστηρίζουσι τοῦτο διακεκριμένοι Ἄγγλοι πολιτευταί. Τοῦτο ἐξαίρετα συνάγεται ἐξ αὐτῆς τῆς ἀναγνώσεως τῆς συμβάσεως καὶ ἐκ τῆς μελέτης τῶν διαμειφθέντων κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις περὶ τῆς ἐκχωρήσεως τῆς νήσου. Ἐν τῇ 3ῃ παραγράφῳ τῆς Συμβάσεως ῥητῶς ἀναφέρεται ὅτι ἡ **Ἀγγλία θὰ πληρώνῃ πρὸς τὴν Τουρκίαν τὸ ὑπὲρ τὰς δαπάνας πλεόνασμα τῶν προσόδων τῆς Κύπρου**, ὑπολογισθεισῶν τότε ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῆς τελευταίας πενταετίας τῆς τουρκικῆς διοικήσεως εἰς 130,000 λιρῶν. Ἐπὶ πλέον δὲ ῥητῶς ἐπίσης ἐδήλωσεν Αὕτη, ὅτι πᾶν **αὐξάνον** πλεόνασμα θέλει δαπανᾷ πρὸς προαγωγὴν τῆς νήσου. (Τηλεγ. Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν πρὸς τὸν Λαϊάρδον τῆς 30 Μαΐου 1878.)

Ζητοῦμεν λοιπὸν ὅπως ἡ Ἀγγλία ἐκπληρώσῃ ἣν ἀνέλαβεν ὑποχρέωσιν καταβάλλουσα αὐτὴ τὰς 92,800 λίρας καὶ ὅπως δαπανήσῃ ὑπὲρ τῶν πολλαπλῶν ἀναγκῶν τῆς νήσου πᾶν ὑπὲρ τὰς ὑπολογισθείσας 130,000 λιρῶν **αὐξάνον** πλεόνασμα τῶν προσόδων τῆς χώρας, τὸ ὁποῖον ἀνήκει εἰς τὴν χώραν.

Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ παρελθόντος οἰκονομολογικοῦ ἔτους ἐσημείωσε προσόδους 238,000 ἀπέναντι δαπανῶν 179,000 λιρῶν ὑπάρχει ἄρα πλεόνασμα 79,000 λιρῶν, ὅπερ κατὰ πάντα ὀρθὸν λόγον ἔδει νὰ διατεθῇ εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τόσων κατεπειγουσῶν ἀναγκῶν τοῦ τόπου. Ἀπὸ τῆς Ἀγγλικῆς κατοχῆς μέχρι σήμερον τοιαῦτα πλεονάσματα ἀπετέλεσαν τὸ ἐκπληκτικὸν ποσὸν τοῦ 1,700,000, τὸ ὁποῖον, φεῦ! ἐξῆλθεν ἀνεπιστρεπτεὶ ἐκ τῆς νήσου διὰ σκοποὺς ἐντελῶς ξένους πρὸς τὰς ἀνάγκας καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ τῆς Κύπρου. Τί τὸ παράδοξον καὶ ἀλλότριον πρὸς τὰ καθήκοντα ἡμῶν νὰ ζητῶμεν, ὅπως πᾶν ἐφεξῆς περίσσευμα τῶν δημοσίων προσόδων, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν δαπανῶν τῆς διοικήσεως διατίθεται πρὸς ὄφελος τοῦ λαοῦ, ἀπὸ τοῦ ὁποίου εἰσπράττεται; Ἐὰν τὰ χρήματα ταῦτα παρέμενον ἐν τῷ τόπῳ, θὰ ἐλύετο τὸ πρόβλημα τόσων ἀναγκαίων ἔργων καὶ χρεῶν τοῦ λαοῦ καὶ ἡ νῆσος θὰ καθίστατο πρότυπον διοικήσεως καὶ Παράδεισος τῆς Ἀνατολῆς κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ πολλοῦ Βηκονσφῆλδ.

Φίλοι καὶ ξένοι ἀνομολογοῦσι τὴν προσγινομένην ἀδικίαν εἰς τὸν τόπον. Αὐτὸς δὲ ὁ Μ. Ἁρμοστὴς τῆς σήμερον θρηνεῖ ἐν τῇ τελευταίᾳ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐκθέσει του τὴν κατάστασιν τῆς χώρας ἐξαντληθείσης ὑπὸ τὸ βάρος δυσβαστάκτου φορολογίας καὶ μὴ δυνηθείσης νὰ ἐπιτελέσῃ τὴν πρόοδον, ἧς εἶναι ἀξία. Ἀδυνατῶ ἐπομένως νὰ ἐννοήσω πῶς τὰ ἐντ. Μουσουλμανικὰ μέλη δὲν συγκινοῦνται ἐκ τῆς καταστάσεως ταύτης καὶ δὲν θέλουν νὰ συνεργασθῶσιν εἰς τὴν τακτοποίησιν ζητήματος, οὗτινος ἡ ἐπωφελὴς λύσις ἐξίσου θ' ἀνακουφίσῃ καὶ ἐνισχύσῃ τό τε Ὀθωμανικὸν καὶ τὸ Ἑλληνικὸν στοιχεῖον τοῦ τόπου. Τὸ ζήτημα εἶναι καθαρῶς οἰκονομικὸν καὶ ἀπὸ τοιαύτης ἀπόψεως δέον νὰ κρίνηται, καὶ ἀντὶ ἐπαιτείας πρὸς αὔξησιν τῆς ἐπιχορηγήσεως, ἣν εἰσηγοῦνται, ἥτις ἐξασθενεῖ καὶ τὸν πολιτικὸν χαρακτῆρα τοῦ λαοῦ, ὀρθότερον καὶ ἀξιοπρεπέστερον θὰ ἔπραττον νὰ ἀπαιτῶσι μεθ' ἡμῶν δικαιοσύνην, ὅπερ προκαλεῖ συμπαθείας καὶ προσελκύει συνηγόρους ὑπὲρ τοῦ ἐντίμου ἀγῶνός μας.

Ἐὰν λαμβάνωμεν τὴν τιμὴν νὰ παρακαθήμεθα εἰς τὴν αἴθουσαν ταύτην, ὀφείλουσι νὰ γνωρίζωσιν ὅτι ἀπὸ κοινοῦ μᾶς συνθλίβει ἡ αὐτὴ δουλεία καὶ ὅτι αἱ Κυβερνήσεις ναρκοῦνται καὶ ἀποκοιμίζονται ὑπὸ τῶν θυμιαμάτων καὶ περιποιήσεων τῶν ἀρχομένων, τότε δὲ μόνον συνέρχονται καὶ προνοοῦσιν ὑπὲρ τῶν ὑπηκόων αὐτῶν, ὅταν οὗτοι γινώσκωσιν νὰ καθιστῶσιν οὗτοι αἰσθητὴν τὴν ἰσχὺν τοῦ δικαίου των καὶ ὅταν ἐξεγείρωνται εἰς ἄμυναν. Ἐὰν οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ Ὀθωμανοί τε καὶ Ἕλληνες δὲν εἰργάζοντο θαρραλέως καὶ ἰσχυρῶς κατὰ τῆς ἀφορήτου οἰκονομικῆς καταστάσεως τοῦ τόπου, βεβαίως τὰ σημερινὰ μωαμεθανικὰ μέλη δὲν θὰ εὕρισκον τώρα τὴν εὐκαιρίαν νὰ πλέκωσιν ἐγκώμια καὶ ἐκφράζωσι τὴν ἀπεριόριστον εὐγνωμοσύνην των πρὸς τὴν Κυβέρνησιν **διὰ τὴν καλοκἀγαθον καὶ αὐθόρμητον** κατ' αὐτοὺς χορηγίαν τῶν 50,000 λιρῶν. Εἰς τὴν τιμὴν τῆς συνεργασίας πρὸς τοιαύτην ἐπιτυχίαν δὲν εἶναι ἀμέτοχοι τὰ ἐντ. Μουσουλμανικὰ μέλη τῆς τελευταίας βουλευτικῆς περιόδου, ἥτις ὑπῆρξε γόνιμος εἰς ζωηρὰν δοκιμασίαν τῆς Κυβερνήσεως καὶ εἰς θαρραλέαν διεκδίκησιν τῶν δικαίων τοῦ λαοῦ. Διὰ τοῦτο κάλλιον θὰ ἔπραττον ἐὰν ἠκολούθουν τὰς παραδόσεις τῶν προκατόχων αὐτῶν τόσον ἐπωφελεῖς εἰς τὸν μουσουλμανικὸν πληθυσμόν.

Τελευτῶν ποιοῦμαι ἔκκλησιν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἵνα μὴ θέλῃ νὰ ἀντιταχθῇ πρὸς τὴν ἐν δικαίῳ εὑρισκομένην Ἑλληνικὴν ἀντιπροσωπείαν. Τὸ παράπονον τοῦ λαοῦ πρέπει νὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ ἐντιμοτάτου Ὑπουργοῦ τῶν ἀποικιῶν. πρόκειται περὶ καταστάσεως, ἥτις οὐδεμίαν περιποιεῖ τιμὴν εἰς τὸ ἀγγλικὸν ὄνομα καὶ ὀφείλει νὰ ἐνδιαφέρῃ τὸ ἀγγλικὸν γόητρον, διότι, ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἄλλα αὐτόνομα ἀνατολικὰ κράτη καὶ τὰς ἄλλας ὑπὸ τὸ βρεττανικὸν σκῆπτρον χώρας ἡ κατάστασις τῆς Κύπρου ἀποτελεῖ δεινὴν καταδίκην κατὰ τῆς ἐν Κύπρῳ ἀγγλικῆς διοικήσεως. Ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι ὑπὸ τὴν Ἀγγλίαν χῶραι, ὁ Καναδᾶς, ἡ Αὐστραλία. ἡ Νέα Ζηλανδία καὶ ἄ. Θὰ ἠνείχοντο αἱ χῶραι αὗται παρομοίαν ἀδικίαν; Θὰ ἠνείχοντο τὸ χρῆμα μικροῦ καὶ πτωχοῦ λαοῦ, ἔχοντος παντα τα προσόντα νὰ ἀνέλθῃ εὐρώστως εἰς τὸν σύγχρονον πολιτισμόν, νὰ διατίθεται πρὸς ξένας ὑποχρεώσεις ἰσχυροῦ καὶ πλουσίου κράτους; Φοβερόν! Οἱ Κυβερνῆται ἡμῶν δὲν πρέπει νὰ ἐκπλήττωνται ἐὰν κατὰ βάρους τοσαύτης καὶ τοιαύτης ἀδικίας κραυγάζομεν καὶ διαμαρτυρόμεθα. Εἶναι καθῆκον ἡμῶν νὰ ζητῶμεν δικαιοσύνην καὶ ἐπιμένομεν ὑπὲρ αὐτῆς. Διὰ ταῦτα ἐνίσταμαι κατὰ τῆς τροπολογίας τῆς 8ης παραγράφου.

Χρ. Σῶζος. Εἶναι λυπηρὸν ὅτι διεφωνήσαμεν κ. Πρόεδρε ἐπὶ τῆς παραγράφου ταύτης. Πέρυσιν ὁ ἐντ. Δικηγόρος τοῦ Στέμματος ἐδήλωσεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶχεν ἔνστασιν ὅπως παρουσιασθῇ τὸ ζήτημα ἐνώπιον τῆς Κεντρικῆς Κυβερνήσεως. Ἐὰν ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις, θὰ ἐξευρεθῇ τρόπος ὅπως συμφωνήσωσι καὶ τὰ Ὀθωμ. μέλη καὶ ζητῶ διὰ τοῦτο τὴν ἀναβολήν.

Δικηγ. τοῦ Στέμματος. Δὲν ἐπιθυμῶ ν' ἀπασχολήσω τὸ Συμβούλιον ἀλλὰ θὰ εἴπω εἰς ἀπάντησιν ὅτι αἱ περιστάσεις ἦσαν ὁλοσχερῶς διάφοροι. Ἡ αἱρετὴ ἐπιτροπεία ἐθεώρησε πρέπον νὰ καταχωρίσῃ παράγραφον δι' ἧς νὰ προτρέπῃ τὸν λαὸν ὅπως ἀρνηθῇ τὴν πληρωμὴν τῶν φόρων. Ὡς ὁ ἔντιμος Ἀρχιγραμματεὺς ὑπέδειξε τὸ ἔντιμον μέλος Λευκωσίας—Κυρηνείας ὑπεστήριξεν αὐτὴν διὰ φράσεων ὑπερβολικῶν. Ἡ παράγραφος ἀναγνωρίζει τὰς προσπαθείας τοῦ Ἁρμοστοῦ δι' ὧν ἐπετεύχθη ἡ χορηγία 50,000 λ. καὶ πρὸς ἐκδήλωσιν εὐγνωμοσύνης συμφωνῶ.

Σπ. Ἀρασῦζος. Διαφωνοῦμεν πρὸς τὰ Ὀθωμ. μέλη μόνον ὡς πρὸς τὸν τύπον καὶ συμφωνῶ μετὰ τοῦ κ. Σώζου ὑποστηρίζων τὴν περὶ ἀναβολῆς πρότασίν του.

Σεφκὲτ Ἐφ. Ἐπειδὴ βλέπω ὅτι αἱ ἰδέαι παρεξηγήθησαν, δὲν βλέπω ὅτι ὑπάρχει ἀνάγκη ἀναβολῆς. Οὐδέποτε ἐνέστημεν κατὰ τῆς χορηγίας, ἡμεῖς ἐδηλώσαμεν ὅτι ἡ Κύπρος πρέπει νὰ πληρώνῃ τὰς 92,000 λίρας, ἡ δὲ Κυβέρνησις νὰ παρέχῃ ἐπιδόματα ὑπὲρ τοῦ τόπου. Λαμβανομένου ὑπ' ὄψει ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι οἰκονομικόν, ἵνα μὴ τοῦτο λάβῃ ὄψιν πολιτικὴν πρέπει νὰ μένῃ ὡς ἡμεῖς τὸ διετυπώσαμεν.

Ἀρχιγραμματεύς. Παρακαλῶ τὸ Ὀθωμ. μέλος νὰ μοὶ συγχωρήσῃ ὅτι τὸ διακόπτω, ἀλλὰ θὰ εἴπω ὅτι πάντοτε ἡ ἐπιθυμία εἶναι νὰ ἐπιφέρωμεν δυνατὸν συμβιβασμὸν μεταξὺ Ὀθωμανῶν καὶ Χριστιανῶν. Ἂν ὑπάρχει πιθανότης ὅτι θὰ συμφωνήσωσι, τότε θὰ παρακαλέσω τὸ ἔντιμον Ὀθωμ. μέλος νὰ δεχθῇ τὴν ἀναβολὴν τῆς περαιτέρω συζητήσεως. Ἀρκεῖ ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι ἡ παράγραφος θὰ ἀνταποκρίνηται εἰς τὰς ἰδέας τῶν ἰθαγενῶν. Ἐλπίζω ὅτι θέλει παραδεχθῇ τὴν εἰσήγησιν, ἂν φρονῇ ὅμως ὅτι πρέπει νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν, ὑποχρεούμεθα νὰ παραδεχθῶμεν τὴν πρότασίν του.

Σεφκὲτ Ἐφ. Ἐὰν ἐγνώριζον οἱ Ἕλληνες συνάδελφοι ὅτι ζητοῦσιν ἀναβολὴν διότι φρονοῦσιν ὅτι ἡ πρότασίς μου δὲν ἐκφράζει τὰς γνώμας τῶν κατοίκων, ἐὰν οὗτος εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς ἀναβολῆς, λέγω, ὅτι ἐξεφράσαμεν τὰς ἀνάγκας ἐν ταῖς 27 παραγράφοις, καὶ φρονῶ ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη ἀναβολῆς.

Ἰ. Κυριακίδης Νομίζω ὅτι ἐπιβάλλεται ἡ ἀναβολή, διότι ὑπάρχει τι τὸ ἐξαιρετικὸν διὰ τὴν ἀναβολήν.

Τὰ μέλη ἄλλοτε προσεκαλοῦντο ὑπὸ τῶν ἐπισήμων μελῶν καὶ ἐγίνετο συνεννόησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς ἀντιφωνήσεως, ἐπειδὴ ἀπουσίαζον τὰ Ὀθωμ. μέλη καὶ παρέλιπε τοῦτο ἡ Κυβέρνησις· πταίει διὰ τοῦτο αὐτή. Πάντοτε συνετάττομεν ἐντονωτέρας παραγράφους καὶ εἰς ἰδιαιτέρας συνεδρίας ἐτροποποιήθησαν· πρὸς ἀποφυγὴν συζητήσεων, παρακαλῶ νὰ γίνῃ ἀναβολή, ἄλλως θὰ γίνῃ συζήτησις.

Σμίθ. Λυποῦμαι ἀναγκαζόμενος νὰ ἐνστῶ εἴς τινα, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς ὅσα ἐλάμβανον χώραν ἐν τῇ αἱρετῇ Ἐπιτροπείᾳ. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι πρότερον ἅπαντα τὰ μέλη συνήρχοντο καὶ συνεσκέπτοντο. Κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη τὰ ἐπίσημα, τὰ χριστιανικὰ καὶ τὰ ὀθωμανικὰ μέλη συνήρχοντο καὶ συνέταττον τὴν ἀντιφώνησιν καὶ ἀπέστελλον ταύτην πρὸς ἡμᾶς καὶ συνεκαλεῖτο πάλιν συνέλευσις. Ἀλλὰ ταῦτα οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουσι πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἀναβολῆς. Τὸ ἐντ. μέλος ἠθέλησε νὰ ῥίψῃ τὸ ζήτημα ἐπὶ τῶν ἐπισήμων μελῶν ὅτι δὲν συνεκάλεσαν τὰ μέλη ἵνα σκεφθῶσι ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς ἀντιφωνήσεως. Τὴν Τετάρτην καθ' ἣν συνῆλθε τὸ Συμβούλιον ἐδήλωσα ὅτι ἡ αἱρετὴ ἐπιτροπεία δὲν ἠδυνήθη νὰ παρουσιάσῃ σχέδιον καὶ ἀνεβλήθη καὶ ἐν τῷ ἀντιθαλάμῳ συνεσκέφθησαν. Ἐγὼ δὲ ἐκ μέρους μου καὶ τοῦ ἑτέρου ἐπισήμου μέλους ἀποκρούομεν πᾶσαν εὐθύνην προερχομένην ἐκ τοῦ ὅτι ἡμεῖς παρελίπομεν νὰ πράξωμέν τι καὶ εὑρίσκεται ἡ παράγραφος ὡς αὕτη ἔχει, καὶ ἂν τὸ ὀθωμ. μέλος θεωρῇ ὅτι εἶναι δυνατὸν δι' ἀναβολῆς νὰ ἐπέλθῃ συμβιβασμός, δύναται νὰ γίνῃ αὕτη, ἄλλως ἂν θέλῃ νὰ τεθῇ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου ἡ τροποποίησίς του, ὀφείλομεν νὰ τὸ πράξωμεν.

Μητρ. Κιτίου. Τὸ σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως ἐγένετο μόνον τῇ συνεργασίᾳ τῶν Ἑλλήνων ἢ καὶ τῶν ἐπισήμων;

Σμίθ. Ἐὰν ἀπαντήσω, θὰ εἶμαι ἐκτὸς τῆς τάξεως.

Ἀρχιγραμματεύς. Ὁ Πανιερώτατος ἦτο ἐντὸς τῆς τάξεως διότι ἔδιδε λόγους ὑπὲρ τῆς ἀναβολῆς.

Μητροπολ. Κιτίου. Εἶναι ἀνάγκη ἀναβολῆς διότι ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἔκαμε τὸ καθῆκόν της καὶ ὀφείλει νὰ τὸ κάμῃ. Τοῦτο ἔκαμε καὶ τὸ παρελθὸν ἔτος. Φρονῶ ὅτι σπουδαιότατος λόγος ὑπάρχει ἀναβολῆς ἵνα συνέλθῃ ἡ συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ καὶ νὰ παρουσιάσῃ σχέδιον, εἰς ὃ νὰ συμφωνήσωσιν ὅλα τὰ μέλη.

(Ἡ περὶ ἀναναβολῆς πρότασις τίθεται εἰς ψηφορίαν καὶ ἀπορρίπτεται διὰ τῶν ψήφων τῶν ἐπισήμων καὶ τῶν Ὀθωμ. μελῶν.)

Σεφκὲτ ἐφ. Ἐπειδὴ μία μόνον ὑπολείπεται ἡμέρα προτείνω ὅπως ἐργασθῶμεν ἀκόμη ὀλίγον. Ἠγέρθη ἔνστασις ἐναντία καὶ ὡς ἐννοῶ, ἐναπόκειται εἰς τὸ Συμβούλιον ν' ἀποφασίσῃ. Τὰ ἐπίσημα μέλη δὲν μετάσχωσι τῆς ψηφοφορίας.

(Τὰ ἐπίσημα μέλη ἀποχωροῦσι καὶ τὸ Συμβούλιον ἀναβάλλεται).